PRAKTISKĀS VADLĪNIJAS PUBLISKO PASĀKUMU ORGANIZĒŠANAI

DABAS TERITORIJĀS

Piemērs - Slīteres Ceļotāju Diena

[LAUKU CEĻOTĀJS]

Seko mums www.celotajs.lv www.twitter.com/laukucelotajs

Vadlīnijas tiek veidotas projekta "Vides politikas un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, demonstrējot tūrisma attīstības ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā Slīteres nacionālajā parkā" ietvaros

Projekta izpildītājs: LLTA Lauku ceļotājs

Finansēts ar Eiropas Komisijas Life programmas finansiālu atbalstu. **Projekts POLPROP-NATURA (LIFE07 ENV/LV/000981)**

1. Satura rādītājs

1. SATURA RĀDĪTĀJS 3

2. IEVADS 5

VADLĪNIJU IZSTRĀDE 5
VADLĪNIJU AKTUALITĀTE 5
VADLĪNIJĀS LIETOTIE SAĪSINĀJUMI 6

3. PRIEKŠIZPĒTES DARBS UN LĒMUMA PIEŅEMŠANA 7

4. AR PASĀKUMU ORGANIZĒŠANU SAISTĪTĀ LR LIKUMDOŠANA 10

PUBLISKU IZKLAIDES UN SVĒTKU PASĀKUMU DROŠĪBAS LIKUMS 10
KĀRTĪBA, KĀDĀ PASĀKUMA ORGANIZATORS NODROŠINA NEATLIEKAMO MEDICĪNISKO PALĪDZĪBU PUBLISKĀ PASĀKUMĀ 11
NOTEIKUMI PAR PUBLISKA PASĀKUMA ORGANIZATORA CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS OBLIGĀTO APDROŠINĀŠANU 11
AUTORTIESĪBU LIKUMS 12
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO DABAS TERITORIJU VISPĀRĒJIE AIZSARDZĪBAS UN IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI 13
NOTEIKUMI PAR TIRDZNIECĪBAS VEIDIEM, KAS SASKAŅOJAMI AR PAŠVALDĪBU, UN TIRDZNIECĪBAS ORGANIZĒŠANAS KĀRTĪBU 14

5. SADARBĪBAS PARTNERU PIESAISTE 15

VIENOTAS VĒRTĪBAS 15
IESPĒJA LĪDZDARBOTIES SĀKOT NO IDEJAS LĪDZ REZULTĀTAM 16
IDEJAS PREZENTĀCIJA 16

6. SPONSORU UN INFORMATĪVO ATBALSTĪTĀJU PIESAISTE 18

7. ESOŠO UN NEPIECIEŠAMO RESURSU APZINĀŠANA 22

8. PASĀKUMA PROGRAMMAS UN SCENĀRIJA IZSTRĀDE 26

9. PASĀKUMA BUDŽETA IZSTRĀDE 31

10. OPERATĪVO DARBA UZDEVUMU IZSTRĀDE 32

11. KOMUNIKĀCIJU PLĀNA IZSTRĀDE 33

12. SOCIĀLO TĪKLU IZMANTOŠANA PUBLICITĀTEI 36

13. VIETĒJO IEDZĪVOTĀJU UN UZŅĒMĒJU IESAISTE 37

14. KOMUNIKĀCIJA AR MASU MEDIJIEM 40

15. KOMUNIKĀCIJA AR POLITIĶIEM UN SAISTĪTĀM INSTITŪCIJĀM 47

16. KOMUNIKĀCIJA AR PASĀKUMA DALĪBNIEKIEM 50

17. PASĀKUMA NORISE 52

18. PASĀKUMA IZVĒRTĒŠANA 55

19. PIELIKUMI 57

1. Uzsaukums (pasākuma programma, maršruti)
2. Pirmā E-avīze (pirms pasākuma)
3. Otrā E-avīze (pēc pasākuma)
4. Resursu tabula
5. Budžeta piemērs
6. Komunikāciju plāna piemērs
7. Tirgotāju saraksta piemērs
8. Atvērto objektu saraksts
9. Pasākuma komunikāciju materiālu piemēri
10. Tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem, uzņēmējiem – prezentāciju piemēri
11. Preses relīzes

2. Ievads

Vadlīniju izstrāde

Praktiskās vadlīnijas "Publisko pasākumu organizēšanai dabas teritorijās" izstrādātas ar mērķi apkopot un nodot tālāk Lauku ceļotāja uzkrāto pieredzi un zināšanas pasākumu plānošanā un vadīšanā dabas teritorijās, t.sk. Natura 2000 teritorijās.

Lauku ceļotājs savā 15 gadus pastāvēšanas laikā ir vadījis vairākus nacionāla un starptautiska mēroga nozīmīgus pasākumus un projektus, kuru laikā uzkrāta pieredze, kā veiksmīgi organizēt publiskus pasākumus, kā veidot attiecības ar masu medijiem, valsts, pašvaldību institūcijām, vietējiem iedzīvotājiem, NVO un uzņēmējiem.

Kā viens no šādiem pasākumiem ir Slīteres ceļotāju diena, ko organizēja Lauku ceļotājs sadarbībā ar Dundagas novada domi, Slīteres nacionālā parka administrāciju un Līvu fondu 2010. gada 12. jūnijā. Ņemot vērā, ka minētais pasākums bija pirmais tik liela mēroga pasākums tūrisma attīstības un dabas aizsardzības kontekstā, kas tika organizēts kādā no Latvijas nacionālajiem parkiem un tā organizēšanā tika iesaistīts plašs sadarbības partneru loks, pasākums ir izvēlēts kā praktiskais pamats šīm vadlīnijām.

Vadlīnijas nepretendē uz teorētisku mācību materiālu par pasākuma organizēšanu un neatspoguļo šajā jomā pasaulē pieņemtās prakses. Materiāls ir veidots kā praktiskas vadlīnijas, kas atspoguļo viena konkrēta pasākuma organizēšanas gaitu, to organizatoru uzkrāto pieredzi un var kalpot kā noderīgs materiāls līdzīga rakstura pasākumu organizēšanai.

Attēls 1. Slīteres ceļotāju dienas organizatori, sadarbības partneri, tūrisma gidi un izturīgākie ceļotāji pasākuma noslēgumā.

Vadlīniju aktualitāte

Kopumā Latvijā ir 4 nacionālie parki: Gaujas, Ķemeru, Slīteres un Rāznas nacionālie parki. Nacionālais parks ceļotājam ir apliecinājums kvalitatīvam ceļojuma galamērķim, taču tas nenozīmē, ka šādus pasākumus nevarētu tikpat kvalitatīvi organizēt citās dabas teritorijās. Nacionālie parki aptver unikālas dabas bagātību un kultūrvēsturiskās un ainaviskās vērtības, kas dod iespēju pasākumus nacionālajos parkos ceļotāju un vietējo iedzīvotāju atpūtai un rekreācijai organizēt plašākus un daudzpusīgākām ceļotāju interesēm.

Pasākumu mērķis var būt gan aktīvs un veselīgs dzīvesveids, gan izglītošana un apziņas celšana par vides aizsardzības jautājumiem. Labākajās praksēs, šādi pasākumi tiek organizēti regulāri (3-4 reizes mēnesī populārākajā tūrisma sezonā) un kopumā pulcē lielu skaitu apmeklētāju.

Arī Latvijā nacionālos parkos aizsākta prakse organizēt dažādus ar vides iepazīšanu saistītus pasākumus, tomēr pieredze rāda, ka šie pasākumi pulcē nelielu un specifisku auditoriju – cilvēkus, kas jau ir saistīti ar dabas aizsardzību, dabas entuziastus un studentus, kas studē dabas zinības vai tūrismu. Šī iemesla pēc, aktuāls ir jautājums, **kā plānot, organizēt publiskus pasākumus nacionālajos parkos, piesaistot lielākas cilvēku auditorijas, veicinot sabiedriskās apziņas veidošanos par draudzīgu izturēšanos pret dabu un pilsonisko līdzdalību savas teritorijas attīstībā**. Šis ir centrālais jautājums, uz kuru atbildes sniegsim šo vadlīniju sadaļās.

Ņemot vērā nacionālo parku un pašvaldību ierobežotos budžetus lielu pasākumu organizēšanai, vadlīnijās apskatītā Slīteres ceļotāju dienas organizācija un norise var kalpot kā piemērs, kā ar ierobežotu budžetu iespējams noorganizēt pasākumu, ja tiek iesaistītas visas teritoriju pārstāvētās puses: valsts un pašvaldības institūcijas, NVO, uzņēmēji, mediji un vietējie iedzīvotāji.

Vadlīnijās lietotie saīsinājumi

LC	Lauku ceļotājs
LLTA	Latvijas lauku tūrisma asociācija
SNP	Slīteres nacionālais parks
TIC	Tūrisma informācijas centrs
SCD	Slīteres ceļotāju diena
LR	Latvijas Republika
ĪADT	Īpaši aizsargājama dabas teritorija
NVO	Nevalstiskās organizācijas
MK	Ministru Kabinets
POLPROP-NATURA	Life programmas atbalstīts projekts „Vides politikas un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, demonstrējot tūrisma attīstības ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā Slīteres nacionālajā parkā", ko ievieš Lauku ceļotājs

3. Priekšizpētes darbs un lēmuma pieņemšana

Ikviens pasākums veidojas no idejas, tamdēļ idejas rūpīga izvērtēšana un izstrāde ir ļoti būtisks posms ikviena pasākuma organizēšanā. Ideja var būt aizgūta no citu nacionālo parku pieredzes un adaptēta vietējām vajadzībām vai veidota pilnīgi no jauna. Jebkurā gadījumā, izstrādājot ikvienu pasākuma ideju, ieteicams veikt priekšizpētes darbu, lai apzinātos idejas dzīvotspēju un reālos resursus, kas nepieciešami tās realizēšanai. Iespējams, ka ideja strādā Anglijā, bet nestrādā Latvijā vai arī pašiem organizatoriem liekas teicama, bet aprunājoties ar citiem cilvēkiem vai apzinoties idejas realizēšanas laika un finanšu ieguldījumus, tās dzīvotspēja var tikt apšaubīta.

Kādus jautājumus un atbildes būtu vērtīgi gūt šajā priekšizpētes procesā?

- **Definēt pasākuma mērķi** (Kādu mērķu vadīti, mēs organizējam pasākumu? Vai mūsu izvēlētā mērķa sasniegšanai, pasākuma ideja ir pati atbilstošākā? Kāds labums tiks radīts pasākuma rezultātā?)

SCD mērķis saskaņā ar projektu ir: rosināt publisko diskusiju par ilgtspējīga tūrisma attīstību un dabas aizsardzības jautājumiem Natura 2000 teritorijā - Slīteres nacionālajā parkā, veicot tūrisma ietekmes pārraudzību dabas, sociālajos un ekonomiskajos aspektos, iesaistot ieinteresētos dalībniekus.

- **Definēt pasākuma mērķa grupu vai grupas** (Kuru no mērķgrupām mēs vēlamies uzrunāt? Vai pasākuma ideja ir atbilstoša izvēlētajai mērķgrupai?

SCD mērķa grupas: Primārā mērķgrupa: Latvijas iedzīvotājs, ar ģimeni vai bez, īpaši no Rīgas un Kurzemes reģiona, gados jauns vai vidējā vecumā, aktīva dzīves veida cienītājs un/vai ceļotājs ar vidējo vai augstāko izglītību. Sekundārā mērķgrupa: Slīteres patriots, kas dzīvo, strādā vai atpūšas Slīterē, ar dažādu iesaistes līmeni Slīteres politikas un teritorijas attīstības plānošanā un veidošanā.

- **Apzināties pasākuma aktualitāti**. (Vai pasākums ir aktuāls patreizējā situācijā? Kādu labumu mēs varam sniegt mērķgrupai ar pasākuma palīdzību?)

SCD aktualitāte: Pasākuma aktualitāti lielā mērā noteica vietējo iedzīvotāju vēlme un gatavība piedalīties SNP teritorijas attīstības plānošanā un veidošanā. Pasākums kalpoja kā katalizators, lai pie viena galda tiktos pašvaldības, nacionālā parka administrācijas, uzņēmēju, NVO un iedzīvotāju pārstāvji un runātu par dažādiem ar teritoriju saistītiem jautājumiem.

- **Pārbaudīt izvēlēto vietu un datumu.** (Vai izvēlētā vieta var uzņemt plānoto dalībnieku skaitu? Vai izvēlēto vietu var viegli un ērti sasniegt mūsu izvēlētā mērķgrupa? Vai izvēlētais datums ir piemērots mūsu izvēlētajai mērķgrupai? Vai izvēlētājā dienā netiek organizēts kāds cits liels pasākums, kas var traucēt pasākuma mērķgrupai apmeklēt pasākumu?)

SCD vieta un laiks: 2010. gada 12. jūnijs, Dundagas novads, Kolka, kempings ŪŠI.

- **Apzināties pasākuma organizēšanai nepieciešamos laika, cilvēku, finanšu resursus**. (Cik izmaksās pasākuma organizēšana? Kādi cilvēku resursi: prasmes, talanti, kontakti nepieciešami organizēšanas procesā? Cik no nepieciešamajiem resursiem jau atrodas mūsu rīcībā un cik vēl nepieciešams piesaistīt? Cik reāla ir nepieciešamo resursu piesaiste?)

SCD resursi: skat. 4. Pielikumu – Resursu tabula

- **Apzināties LR likumdošanu**, kas saistīta ar publisku pasākuma organizēšanu dabas aizsargājamās teritorijās.

Likumdošana: skat. nākamo sadaļu

- **Pieņemt lēmumu par pasākuma organizēšanu**

Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:

Ideja par liela pasākuma nepieciešamību Slīteres nacionālajā parkā tika izteikta kādā Lauku ceļotāja un vietējo iedzīvotāju tikšanās reizē un nāca no pašiem iedzīvotājiem. Ņemot vērā, ka arī projekts paredzēja publiskās diskusijas organizēšanas nepieciešamību, mūsu uzdevums bija radīt pasākuma ideju, kas reizē celtu Latvijas iedzīvotāju apziņu par Natura 2000 teritorijas - Slīteres nacionālā parka dabas un bioloģisko daudzveidību, ilgtspējīga tūrisma resursiem tajā pašā laikā dotu ekonomisko labumu Slīteres nacionālā parka teritorijai.

Idejas izstrādes procesā mēs identificējām dažādas grupas, kas dzīvo vai strādā SNP un meklējām atbildes uz jautājumiem: kādu labumu katra no šīm grupām varētu gūt no SCD? Un kā katra no šīm grupām varētu bagātināt pasākuma programmu? Piem., pasākuma ietvaros organizētais tirgus, atbalstīja vietējos zvejniekus produkcijas pārdošanā lielākos apjomos kā ikdienā, potenciāli piesaistot jaunus klientus arī nākotnē. Savukārt zvejnieki no savas puses bagātināja pasākumu, organizējot zvejas vērošanas maršrutu, demonstrējot nozveju un stāstot par zivju kūpināšanas procesu.

Potenciāli no SCD ieguvēji bija gan Dundagas novada pašvaldība gan Slīteres nacionālā parka administrācija, gan uzņēmēji (īpaši tie, kas sniedz tūrisma vai tūrismu atbilstošos pakalpojumus), gan vietējie iedzīvotāji un pašdarbības kolektīvi.

Visas minētās grupas aicinājām uz regulārām tikšanās, kur prezentējām sākotnējo pasākuma ideju un aicinājām piedalīties ar savām idejām un ierosinājumiem, lai bagātinātu pasākuma konceptu. Un šīs tikšanās reizes, mūsuprāt, ir tās, kas noteica šī pasākuma veiksmi, jo tā bija iespēja ikvienam tikšanās dalībniekam pašam izdomāt, kā viņi vēlas piedalīties šajā pasākumā un, kādu rezultātu viņi vēlas katrs priekš sevis.

Attēls 2. Organizatoru tikšanās viesu namā PĪTAGI. Kopumā pirms pasākuma tika organizētas 2 tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem, gidiem un uzņēmējiem. Papildus kopējām tikšanām, bija vairākas individuālas tikšanās, piem. ar gidiem, ar zvejniekiem, ar pašvaldību u.c.

Kā pasākuma vieta tika izvēlēta kempings Ūši. Tam bija vairāki apsvērumi: tuvums jūrai, viegli sasniedzami gan ar privāto, gan sabiedrisko transportu, kapacitāte uzņemt lielu skaitu pasākuma dalībnieku, vietas saistība ar tūrismu un labvēlīgas attiecības ar kempinga saimniekiem.

Attēls 3. Kempings ŪŠI, pašā jūras krastā ar plašu teritoriju, iekārtotām ugunskura vietām un nepieciešamo infrastruktūru – ūdens un elektrības pieeja pasākumu organizēšanas vajadzībām.

Pasākuma datums - 12. jūnijs, SCD gadījuma tika izvēlēts aptuveni jau gadu pirms pasākuma. Lai gan pats organizēšanas process neaizņēma gadu, SCD gadījumā laicīga datuma izvēle deva iespēju iekļaut šo pasākumu jau dažādos projekta drukas materiālos, piem. projekta 2010. gada pasākumu sienas kalendārā, kas tika izplatīts BALTTOUR 2010 tūrisma izstādē, tādejādi, nodrošinot pasākumam publicitāti. Datuma izvēlei bija vairāki faktori: tūrisma sezonas sākums Kolkā, labvēlīga gaisa temperatūra ceļošanai (līdz jūnijam būtu pārāk auksts brīvdabas pasākumam, savukārt jūlijs jau varētu būt pārāk karsts), atvaļinājumu un svētku laiks (novērots, ka sākot ar 24 jūniju, vairāk cilvēki dodas atvaļinājumos. Īpaši jūlijs un augusts Latvijā tiek uzskatīts par atvaļinājuma mēnešiem, kad cilvēki vairāk izbrauc ārpus Latvijas), citi faktori (saistīti ar organizatoru gada pasākumu plānu un cilvēku resursu plānošanu).

Attēls 4. Izstādes BALLTOUR 2010 ietvaros tika izplatīti ~800 sienas kalendāri. reklamējot dažādus pasākumus Slīteres nacionālajā parkā ies. Slīteres ceļotāju dienu.

SCD organizēšanas procesā tika atklāts, ka tieši šajā datumā tiek plānoti arī skolu izlaidumi Dundagā un Kolkā. Ņemot vērā, ka liela daļa skolu beidzēju piedalījās arī kādā no pašdarbības ansambļiem SCD noslēguma koncertā, izlaidumu norise varēja nopietni apdraudēt pasākuma norisi. Pēc mūsu lūguma un pateicoties vietējo amatpersonu iniciatīvai, izlaidums Kolkas skolā tika pārcelts uz citu dienu, savukārt Dundagas skolas izlaidums tiešā veidā pasākuma norisi neietekmēja.

4. Ar pasākumu organizēšanu saistītā LR likumdošana

Ikviena pasākuma organizēšanu var ietekmēt LR likumdošana, tamdēļ jau izstrādājot pasākuma konceptu būtiski ir apzināties likumdošanu, kas var atbalstīt vai tieši otrādi ierobežot pasākuma idejas realizēšanu. Ja runājam par pasākuma organizēšanu dabas aizsardzības teritorijās, jāmin vairāki LR likumdošanas akti:

- Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums (spēkā esošs no 20.07.2005.);
- Ministru kabineta noteikumi Nr.526 . - Kārtība, kādā pasākuma organizators nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību publiskā pasākumā (spēkā esošs no 27.06.2006.);
- MK noteikumi Nr.298 "Noteikumi par publiska pasākuma organizatora civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu" (spēkā esošs no 08.05.2007.);
- Autortiesību likums (spēkā esošs no 11.05.2000.);
- MK noteikumi „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (spēkā esošs no 31.03.2010.);
- MK noteikumi Nr. 440 „Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību" (spēkā esošs no 01.06.2010.)

Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums

Organizējot pasākumu un nepieciešamās aktivitātes, ir jāņem vērā ar likumu noteiktie drošības noteikumi. Viens no būtiskākajiem likumiem ir publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums, kas tematiski tiek iedalīts četrās nodaļās un astoņpadsmit pantos.

- Pirmā nodaļā tiek aprakstīti vispārīgie noteikumi un likumā lietotie termini.
- Otrā nodaļā norādīta publiska pasākuma pieteikšana un iesnieguma izskatīšanas kārtība – nepieciešamie dokumenti, norādāmās ziņas kā arī atļaujas izsniegšanas secība.
- Trešā nodaļā tiek norādīta pasākuma organizatora, par tehnisko drošību atbildīgās personas un par sabiedrisko kārtību un drošību atbildīgās personas, kārtības uzturētāju un publiska pasākuma apmeklētāju un dalībnieku tiesības, pienākumi un atbildība.
- Ceturtajā nodaļā iespējams gūt informāciju par publiska pasākuma organizēšanas un norises laikā ievērojamiem drošības noteikumiem pasākuma norises vietā.

SCD pašvaldības iesaiste bija vitāli svarīga, jo tās statuss un iespējas palīdzēja izpildīt publisko izklaides un svētku pasākumu drošības likuma prasības. Tas tādēļ, ka uz Lauku ceļotāju, kā nevalstisku organizāciju, kas neatradās teritorijā un organizēja brīvdabas pasākumu neierobežotam cilvēku skaitam, attiecās vairāk nosacījumu nekā uz pašvaldību. Ja SCD organizēšanā Dundagas novada dome nebūtu piesaistīta kā partneris, Lauku ceļotājam būtu jāraksta iesniegums pašvaldībai par pasākuma organizēšanu, kā arī jākārto un jāslēdz līgumi ar atbildīgajiem par tehnisko drošību, par sabiedrisko kārtību un drošību.

Savukārt, Dundagas novada domei kā pašvaldībai šāda atļauja par publisku pasākumu rīkošanai nav nepieciešama, kā arī pašvaldībā esošie resursi ļauj vieglāk atrisināt drošības nosacījumu

izpildi pasākumā. Pasākumā no Dundagas novada domes bija nozīmēti 2 pašvaldības policisti, bija brīdināta brīvprātīgā ugunsdzēsēju vienība un ātrā medicīniskā palīdzība.

Attēls 5. Pašvaldības policisti rūpējās par kārtību gan pasākuma norises vietā gan apbraukāja citus tūristu iecienītos objektus.

Kārtība, kādā pasākuma organizators nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību publiskā pasākumā

Šie MK izstrādātie noteikumu Nr.526 izdoti saskaņā ar Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma 10.panta otrās daļas 4.punktu un šie izstrādātie noteikumi nosaka kārtību, kādā pasākuma organizatoram nepieciešams nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību publiskā pasākuma norises vietā un laikā.

Lai spētu efektīvi nodrošināt pasākuma norisi ar neatliekamo medicīnisko palīdzību, ir jārēķinās ar pasākuma norises vietas īpatnībām un apmeklētāju skaitu. MK noteikumi Nr.526 pielikumā pievienota neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai nepieciešamo resursu prognozēšanas metodika, kas nosaka punktu skaitu, ņemot vērā pieļaujamo apmeklētāju skaitu.

SCD tiek organizēta brīvā dabā un prognozētais apmeklētāju skaits ir aptuveni 400 – 500, līdz ar to tiek piešķirts 1. punkts, kas tiek reizināts ar vienu no publisko pasākumu raksturojošā riska koeficientu –sporta pasākums (izstāde, tirgus, gadatirgus) ar koeficientu 0,3. Sareizinot 1 ar 0,3, tiek iegūts galējais punktu skaits 0,3, kas tiek ņemts kā pamats nepieciešamo neatliekamās medicīniskās palīdzības resursu noteikšanai. Ceļotāju dienas organizatoriem saskaņā ar likumdošanu bija nepieciešams nodrošināt viena neatliekamās medicīniskās palīdzības ārstu palīga (feldšera) klātbūtni pasākuma norises vietā. Ņemot vērā iegūto punktu skaitu, netiek norādīta kā obligāta prasība ārsta, operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa un speciāli aprīkoto telšu nepieciešamība.

Noteikumi par publiska pasākuma organizatora civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu

Izdoti saskaņā ar Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma 10.panta otrās daļas 8.punktu, kas nosaka, ka organizatoram ir pienākums noslēgt civiltiesiskās apdrošināšanas līgumu, lai nodrošinātu to, ka zaudējumi, kas pasākuma organizatora darbības vai bezdarbības dēļ pasākuma laikā var rasties trešajām personām, tiktu atlīdzināti. Ja pasākuma organizators ir pašvaldības vai valsts iestāde, tad tā var neslēgt civiltiesiskās apdrošināšanas līgumu, tajā pašā

laikā pie starpgadījuma, tai ir jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies trešajām personām organizatoru darbības vai bezdarbības laikā pasākumā.

Noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek apdrošināta pasākuma organizatora civiltiesiskā atbildība, kā arī civiltiesiskās atbildības apdrošinājuma minimālo summu. Organizatora civiltiesiskā atbildība stājas spēkā, ja pasākuma laikā trešās personas (apmeklētāja) dzīvībai vai veselībai nodarīts kaitējums.

Noteikumi nosaka dažādus apdrošināšanas atlīdzināmos izdevumus, t.i.: trešās personas ārstniecību, pārejošu darba nespēju, darba spējas zaudējumu, izdevumus, kas saistīti ar trešās personas nāvi, u.c.

Kā nosaka noteikumi:

"4. Ja publiska pasākuma rīkošanai nepieciešama atļauja, pasākuma organizators apdrošināšanas līgumu slēdz pirms minētās atļaujas saņemšanas.

5. Ja publiska pasākuma rīkošanai atļauja nav nepieciešama, pasākuma organizators apdrošināšanas līgumu slēdz pirms attiecīgā pasākuma norises .

Sakarā ar to, ka pasākumu organizēja arī Dundagas novada dome, balstījāmies uz sekojošu likumdošanā atrunāto punktu: „Atļauja publisku pasākumu rīkošanai nav nepieciešama, ja tos rīko valsts vai pašvaldības iestāde, kā arī publisku pasākumu rīkošanai telpās un publisku sporta pasākumu rīkošanai sporta bāzēs", kā arī: „ja pasākuma organizators ir pašvaldības vai valsts iestāde, tad tā var neslēgt civiltiesiskās apdrošināšanas līgumu, tajā pašā laikā pie starpgadījuma, tai ir jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies trešajām personām organizatoru darbības vai bezdarbības laikā pasākumā"

Latvijā ir prakse, ka dažādos ar risku saistītos pasākumos, piem., sporta sacensībās, dalībnieki reģistrējoties paraksta apliecinājumus, ka paši atbild par savu veselības stāvokli, kā arī necels iebildumus pret organizatoriem negadījuma gadījumā. Tās mērķis ir likt dalībniekiem aizdomāties par drošības ievērošanu distancē un uzņemties atbildību par savu rīcību.

Jāpiebilst, ka SCD laikā nenotika neviens negadījums. Pie reģistrācijas bijām sagatavojuši neatliekamās palīdzības aptieciņas komplektu.

Autortiesību likums

Ja pasākuma laikā plānots izmantot kāda autora darbu, t.i. mūziku (t.sk. fona), literāru darbu, filmas, fotogrāfijas, zīmējumi, dizaina darbi, kartes, u.c. tamlīdzīgi darbi, organizatoriem ir jāņem vērā Autortiesību likums. Likums nosaka gadījumus, kuros pasākuma organizatoram par darbu izmantošanu ir jāiegūst darba izmantošanas tiesības un arī izņēmuma gadījumus, kuros autora darbu izmantošana ir bezmaksas.

Saskaņā ar likumu:

"(1) Lai iegūtu darba izmantošanas tiesības, darba izmantotājiem attiecībā uz katru darba izmantošanas veidu un katru darba izmantošanas reizi jāsaņem autortiesību subjekta atļauja. Ir aizliegts izmantot darbus, ja nav saņemta autortiesību subjekta atļauja, izņemot likumā noteiktos gadījumus.

(2) Autortiesību subjekta atļauja tiek izsniegta gan licences līguma, gan licences veidā.

(3) Darba izmantotājam pirms darba izmantošanas jānoslēdz licences līgums vai jāsaņem darba izmantošanas licence.

(4) Dokumentam, kas apliecina darba izmantošanas tiesības, jāatrodas pie koncerta, izrādes, atrakcijas vai pasākuma rīkotāja vismaz 10 dienas pirms attiecīgā pasākuma".

Latvijā autortiesību aizsardzību nodrošina Latvijas autoru biedrība "Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūra / Latvijas Autoru apvienība" (AKKA/LAA). Sīkāka informācija http://www.akka-laa.lv/

SCD ietvaros tika organizēts Dundagas novada pašdarbības kolektīvu koncerts un tirgus laikā tika atskaņota fonā Lībiešu mūzika. Jau plānojot pasākuma programmu, starp atskaņotajiem darbiem tika konstatēti autoru aizsargājamie darbi, tāpēc aptuveni 15 dienas pirms pasākuma AKKA/LAA un Lauku ceļotājs noslēdza licences līgumu. Līgums paredzēja autoratlīdzības samaksas lielumu atkarībā no pasākumu apmeklētāju skaita. Pēc pasākuma organizatori iesniedza atskaites formu, uzrādot reālo cilvēku skaitu koncerta laikā, un AKKA/LAA saskaņā ar uzrādīto cilvēku skaitu aprēķināja autoratlīdzības summu, par kuru tika piestādīts rēķins.

Autortiesību likuma ievērošana prasīja no organizatoru puses vislielāko uzmanību un ieguldījumus. Pirmkārt, autordarbu atskaņošanas licence jāizņem jau 10 dienas pirms pasākuma, otrkārt, ja starp atskaņotajiem darbiem ir kaut viens aizsargāts darbs, organizatoriem ir jāmaksā autoratlīdzības nodeva saskaņā ar apmeklētāju skaitu. SCD gadījumā, pasākumam nebija iepriekšēja reģistrācija, līdz ar to pasākuma dalībnieku skaits un nodevas apjoms palika nezināms līdz pasākuma noslēgumam. Tas neļāva pasākuma plānošanas laikā budžetā ieplānot precīzu izdevumu pozīciju, tā vietā aplēšot vēlamo dalībnieku skaitu un potenciālo nodevas apjomu ar rezervi. Otrs faktors ar ko saskārās organizatori šī likuma kontekstā ir licences ierobežojums uz vienu konkrētu fizisku vietu. SCD gadījumā, paralēli galvenajai koncerta vietai Ūšu sētā, pēc Kolkas tautas nama iniciatīvas, tika organizēts papildus koncerts Kolkas luterāņu baznīcā. Neskatoties uz to, ka baznīca atrodas apt. 100 metrus no Ūšu sētas un abi koncerti bija iekļauti viena pasākuma programmā, kā arī tika atskaņoti viens pēc otra, bija nepieciešama atsevišķa licence, lai otrs koncerts varētu notikt atbilstoši autortiesību likumam, otro licenci nodrošināja pašvaldība.

Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

Noteikumi izdoti saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām teritorijām" un reglamentē teritorijas aizsardzības un izmantošanas kārtību, minot konkrētas aizliegtās darbības. Noteikumi attiecas uz teritorijām, kam nav izdoti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi ir izstrādāti visiem nacionālajiem parkiem Latvijā: gan Gaujas, gan Ķemeru, gan Rāznas, gan Slīteres nacionālajam parkam. Ja pasākumu rīkojat kādā citā dabas aizsardzības teritorijā, lūdzu, ņemiet par pamatu attiecīgai teritorijai atbilstošo likumu un MK noteikumus.

Slīteres ceļotāju dienu notika Slīteres nacionālajā parkā. Līdz ar to mums bija jāievēro Slīteres nacionālā parka likums (spēkā esošs ar 19.04.2000.) un MK noteikumu Nr. 116 „Slīteres nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (spēkā ar 17.03.2001.).

Slīteres nacionālā parka likums

Būtiskākais, kas attiecas uz pasākumu rīkošanas vietas un aktivitāšu veida izvēli šajā likumā ir noteiktās funkcionālās zonas. Slīteres nacionālā parka likums nosaka:

"5.pants. Lai nodrošinātu dabas ekosistēmu aizsardzību, ainavu un sugu ģenētiskās un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un teritorijas saimniecisko attīstību, nacionālā parka teritorijā tiek noteiktas šādas funkcionālās zonas.

1) dabas rezervāta zona;

2) dabas lieguma zona;

3) ainavu aizsardzības zona;

4) neitrālā zona."

Katrā zonā ir spēkā esoši noteikumi cilvēka darbības ierobežošanai. Visstingrākie noteikumi ir izstrādāti dabas rezervāta zonā, kurā tiek iekļauts Slīteres, Bažu purva un Zviedru meža masīva rezervāts.

Ņemot vērā izstrādātos noteikumus dabas rezervāta zonā – ,,Slīteres ceļotāju dienas" ietvaros šajā zonā paredzēti maršruti notika tikai SNP administrācijas profesionālu gidu pavadībā. SNP atrodas viena neitrāla teritorija – Kolka, kuras teritorijā tika organizēta centrālā pasākuma norises vieta. Pārējā parka teritorija ir sadalīta dabas lieguma un ainavu aizsardzības zonās.

Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību

Ja pasākuma laikā paredzēta vietējo ražotāju tirgus organizēšana, to organizējot jāievēro noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtība. Šeit iekļautas prasības, kas jāievēro tirgotājiem un kas pašvaldībai, organizējot un piedaloties tirgū. Būtiskākais, ka balstoties uz šiem noteikumiem vietējiem amatniekiem, mājražotājiem utt. nav jābūt reģistrējušiem kā saimnieciskās darbības veicējiem, kas nozīmē, ka vienkāršotā veidā bez kases aparātiem var pārdot pašu saražoto un izaudzēto produkciju. Ēdamām lietām gan jāatbilst pārtikas aprites nosacījumiem, kas nozīmē, jābūt atļaujai no Pārtikas un veterinārā dienesta.

<u>Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:</u>
Lai arī pirmajā brīdi apzinot visus likumus, kas attiecas uz pasākumu organizēšanu, rodas iespaids, ka dažādo normu izpilde ir sarežģīta, praksē tikai neliela daļa no katrā likumā ietvertajām normām attiecās konkrēti uz Slīteres ceļotāju dienas vajadzībām.

Liela nozīme SCD organizēšanā bija mūsu sadarbībai ar Dundagas novada pašvaldību, kas kā līdz-organizators uzņēmās visas ar drošību, kārtību un neatliekamo medicīnisko palīdzību saistītos jautājumus. Šajā gadījumā pašvaldībai šo normu izpilde bija vienkāršāka un mazāk birokrātiska.

Tāpat sadarbība ar pašvaldību atviegloja ražotāju un amatnieku tirgus organizēšanu. Pašvaldība pieņēma lēmumu Slīteres ceļotāju dienā visus tirgoties gribētājus atbrīvot no pašvaldības nodevas, tādējādi veicinot tirgotāju interesi piedalīties pasākumā, kā arī pieņemot lēmumu par tirgus organizēšanu (SCD gadījumā – ielu tirdzniecību), izsniedza atļaujas mājražotājiem, vietējiem amatniekiem, rokdarbniekiem un audzētājiem dalībai tirgū. Šāda kārtība vienkāršoja dalību tirgū,

kas veicināja, ka tirgū piedalījās arī amatnieki, rokdarbnieki, kas nekad savu produkciju nebija pārdevuši un to radīšana vairāk bija tikai vaļasprieks, kā piem., adījumi, tamborējumi.

Attēli 6. Vietējo amatnieku un ražotāju tirgus "Ražots Slīterē". Pateicoties labvēlīgajiem noteikumiem dalībai tirgū, pat nelielam amantiekam vai rokdarbniekam bija iespēja parādīt savu produkciju.

5. Sadarbības partneru piesaiste

Liela nozīme pasākuma veiksmīgai realizēšanai ir labi sadarbības partneri. Pat tad, ja pasākuma organizators ieplānoto pasākumu var pilnībā nodrošināt ar saviem resursiem, ieteicams ir pasākuma plānošanā un organizēšanai meklēt sadarbības partnerus, kas var atbalstīt pasākuma idejisko izstrādi, saikni ar lokālo teritoriju, tehnisko norisi, mārketingu vai publicitāti.

Vienotas vērtības

Domājot par potenciālajiem sadarbības partneriem, ieteicams meklēt tos uzņēmumus, valsts, pašvaldības, nevalstiskās organizācijas vai indivīdus, ar kuriem ir līdzīgi mērķi vai filozofija. Ja plānojat organizēt pasākumu, kas saistīts ar veselīgu dzīves veidu un uzturu, tad sadarbības partneru vidū nederēs farmaceitiska kompānija, kas piedāvā ķīmiskus preparātus. Tāpat organizējot pasākumu bērniem sadarbības partneru vidū neiederēsies alkoholisko dzērienu ražotāji. Meklējot pēc filozofijas līdzīgus sadarbības partnerus jūs ne tikai spēsiet izveidot vienotāku

pasākuma tēlu, bet arī sasniegsiet caur saviem sadarbības partneriem jaunu, sev līdzīgi domājošu mērķauditoriju.

Iespēja līdzdarboties sākot no idejas līdz rezultātam

Sarunas ar sadarbības partneriem var kalpot kā pirmais apliecinājums tam vai pasākuma ideja ir dzīvotspējīga. Ja sadarbības partneriem ideja liekas pievilcīga, viņi būs gatavi pasākumā ieguldīt ne tikai materiālos vai finanšu resursus, bet arī laika, cilvēku resursus vai radošās idejas. Šī iemesla pēc ieteicams doties pie sadarbības partnera ar pasākuma idejas koncepta projektu, uzsverot sadarbības partnera iespējas ieguldīt projektā arī tādas idejas vai resursus, kas līdz šim nav vēl paredzēti.

Piesaistot vairākus partnerus, ņemiet vērā, ka atsevišķos jautājumos partneru viedokļi vai vēlmes var atšķirties vienam no otra. Šādā gadījumā, organizatoram jābūt gatavam kļūt par vidutāju un jāseko līdzi, lai nepazaudētu savu sākotnējo ideju.

Tāpat, katram no partneriem var būt atšķirīgs priekšstats par nepieciešamo ieguldījumu un līdzdarbošanos. Lai visiem pasākuma organizēšanā iesaistītajiem būtu skaidri ieguldījumi un pienākumi, ieteicams izstrādāt un noslēgt sadarbības līgumu, kas skaidri definē katras puses līdzdarbošanās noteikumus. Paralēli līgumam var tikt izveidota resursu tabula ar definētām atbildībām, kas atspoguļo visus nepieciešamos cilvēku, finansiālos, materiālos un organizatoriskos resursus un sadarbības partneri, kurš ir atbildīgs par attiecīgo resursu (ieteicams ar konkrētu vārdu, uzvārdu un kontaktiem)

Skat. 4. Pielikums. Piemērs - resursu tabula

Idejas prezentācija

Idejas prezentācijas izvēlētā forma var lielā mērā ietekmēt potenciālo partneru lēmumu par sadarbību vai tās apjomu. Pirms doties pie potenciālajiem partneriem, vērtīgi sev uzdot jautājumu – **Kādu labumu šī ideja nesīs katram no sadarbības partneriem?** Šos ieguvumus ieteicams uzskatāmi demonstrēt idejas prezentācijas laikā.

SCD organizatoru pieredze: Kā pirmais apliecinājums pasākuma idejas dzīvotspējai bija atsaucība no potenciālajiem sadarbības partneriem. Dundagas novada dome un Slīteres nacionālā parka administrācija bija gatavas atbalstīt pasākumu gan ar informāciju, idejām un kontaktiem, gan ar cilvēku un materiālajiem resursiem: brīvprātīgajiem gidiem, skatuves konstrukcijām, galdiem tirgum, mobilām tualetēm, brīvprātīgajiem jauniešiem, kas palīdzēja ar mašīnu novietošanu u.c.

Attēls 7. Organizatoru tikšanās ar Dundagas novada domes vadību. Kopumā pirms pasākuma tika organizētas 2 tikšanās ar pašvaldības pārstāvjiem. Kā rezultātā tika parakstīts sadarbības līgums. Līdzīgas tikšanās tika organizētas arī ar Slīteres nacionālā parka administrācijas vadību.

Attēls 8. Lauku ceļotājs un Dundagas novada dome paraksta sadarbības līgumu par Slīteres ceļotāju dienas organizēšanu.

Lauku ceļotājs regulāri informēja sadarbības partnerus par darba norisi un aktuālajiem jautājumiem gan e-pastu listē, gan organizējot tikšanās klātienē.

Attēls 9. Sadarbības partneri kopā atklāj pasākuma noslēguma koncert: Asnāte Ziemele (Lauku ceļotājs), Raimonds Vējonis (Vides ministrs), Aldonis Zumbergs (Dundagas novada domes priekšsēdētājs), Dace Sāmīte (SNP administrācijas direktore)

Ļoti būtisks atbalsts SCD organizēšanā nāca no vietējo iedzīvotāju puses, kas aktīvi piedalījās pasākuma koncepta izstrādē, organizēšanā, norisē un arī pēc pasākuma izvērtēšanā.

6. Sponsoru un informatīvo atbalstītāju piesaiste

Sponsoru un informatīvo partneru piesaiste daudzos aspektos ir līdzīga sadarbības partneru piesaistei, piem., abos gadījumos jāmeklē kopīgas vērtības un filozofija, jābūt atvērtiem otras puses iniciatīvai un idejām papildināt pasākuma konceptu un abos gadījumos, profesionāli jāspēj prezentēt pasākuma ideja.

Tomēr pastāv vairākas nianses, kas ir atšķirīgas, piem., sponsori un informatīvie atbalstītāji atšķirībā no sadarbības partneriem neuzņemas atbildību par pasākuma norisi un veiksmi, nodrošinot tikai solīto pakalpojumu, naudas summu vai preci un sagaidot no jums jūsu solītā snieguma izpildi.

Lai arī informatīvo atbalstītāju un sponsoru piesaiste aizņem daudz laika, tomēr tā var būtiski samazināt pasākuma budžetu.

Kas jāņem vērā, piesaistot informatīvos atbalstītājus un sponsorus?

≈ Ieteicamā secība partneru piesaistē: 1) Sadarbības partneri; 2) Informatīvie atbalstītāji; 3) Sponsori.

≈ Informatīvie sponsori jāizvēlas savstarpēji nekonkurējoši, piem., viens no nacionālajiem interneta portāliem, viens no reģionālajiem interneta portāliem, viena no televīzijām, viens no sieviešu žurnāliem, utt.

≈ Lai izvēlētos idejas atbalstam labākos informatīvos atbalstītājus, ieteicams ņemt vērā ne tikai vērtības, ko pauž medijs, bet salīdzināt mediju reitingus un mērķauditorijas. Parasti šāda informācija ir pieejama mediju mājas lapās vai arī piezvanot uz konkrēto mēdiju ar lūgumu to atsūtīt. Noderīga var būt arī salīdzinošā mediju informācija. Šādus mediju reitingu pētījumus regulāri veic TNS Latvija un vispārīgi dati par iepriekšējiem periodiem ir pieejami viņu mājas lapā bezmaksas. Skat. http://www.tns.lv

≈ Pirms uzrunājiet potenciālo informatīvo atbalstītāju, iepazīstieties ar medija struktūru un saturu. Ieteicams sagatavot un piedāvāt medijam konkrētus priekšlikumus sadarbībai, atstājot atklātu arī iespēju medijam piedāvāt savas idejas un iespējas.

≈ Būtiski paturēt prātā, ka medijiem interesē aktuāls un interesants saturs, ko būtu interesanti lasīt viņu mērķauditorijai. Ja sadarbības ietvaros varēsiet piedāvāt unikālu vai aktuālu informāciju, faktus, statistiku, ko pirmkārt nodosiet viņu rīcībā vai ekskluzīvu interviju, jums ir lielākas iespējas panākt vienošanos par informatīvo atbalstu.

≈ Kad esiet ieguvuši vairākus informatīvos atbalstītājus, var sastādīt konkrētu mediju izvietojuma plānu, ar kuru uzrunāt sponsoru.

≈ Pirms apziniet potenciālos sponsorus, definējiet priekš sevis, kāda veida atbalsts jums nepieciešams. Tas var būt finansiāls atbalsts, bet var būt arī praktisks atbalsts, kas nepieciešams pasākuma norisei, piem., atspirdzinoši dzērieni sporta sacensībām vai vienreizējās lietošanas fotoaparāti foto maratonam. Sponsors var piedāvāt arī daļēju atbalstu, piem., tipogrāfija var segt 50% no kopējo iespieddarbu izmaksām, tādējādi būtiski atslogojot pasākuma budžetu.

≈ Izmantojiet savus personīgos kontaktus, jo cilvēki, kas jūs pazīst un ir pozitīvi noskaņoti par jums, daudz vieglāk pieņems lēmumu par atbalstu.

≈ Atcerieties, ka informatīvie atbalstītāji un sponsori vēlas sadarboties nevis tikai atbalstīt. Tas nozīmē, ka viņi sagaida līdzvērtīgas priekšrocības no jūsu puses. Priekšrocības var būt gan brīvbiļetes uz pasākumu, gan publicitātes iespējas, gan ekskluzīvas tiesības pasākuma laikā nodrošināt kādu no pakalpojumiem.

≈ Darbs ar sponsoru un informatīvo atbalstītāju sākas tanī brīdi, kad to uzrunājam un sadarbības gadījumā ilgst vēl kādu laiku pēc pasākuma norises. Pirms pasākuma tās var būt: sadarbības sarunas, ielūgums uz pasākumu, informēšana par neplānotām papildus publicitātes vai citām priekšrocībām. Pasākuma laikā: pateicība sponsoriem, dalībnieku iepazīstināšana ar sponsoru, pieaicināšana uz balvu pasniegšanu vai loterijas izlozi, neformāla komunikācija, u.c. Pēc pasākuma: pateicība par atbalstu, pilnīga atskaite par publicitāti plānotajos un neplānotajos komunikāciju kanālos, kā arī par citām priekšrocībām. Atcerieties par saviem sponsoriem un informatīvajiem atbalstītājiem arī ikgadējos svētkos, nosūtot apsveikuma kartīti vai e-pastu, tā jūs veidosiet ilgtermiņa attiecības un iegūsiet sev lojālu sponsoru arī citiem pasākumiem.

Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:
Slīteres ceļotāju dienas publicitātei kā vienu no uzdevumiem izvirzījām informatīvo atbalstītāju piesaisti. Izpētot mediju reitingus un mērķauditoriju, uzrunājām nacionālo ziņu portālu TVNET, reģionālo ziņu portālu Rekurzeme.lv, nacionālo žurnālu GEO un reģionālo laikrakstu Kursas laiks un reģionālo radio Kurzemes radio. Uzrunājām arī vairākas nacionāla mēroga radio stacijas, tomēr informatīvo atbalstu neguvām. Nolēmām, ka papildus esošajiem informatīvā atbalsta kanāliem strādāsim aktīvi ar sabiedrisko attiecību aktivitātēm tā paaugstinot pasākuma publicitāti.

Lai uzrunātu potenciālos informatīvos atbalstītājus, izveidojām vēstuli ar pasākuma īsu aprakstu un nepieciešamo atbalstu, kā arī skaidri uzskaitītiem sponsora ieguvumiem. Skat. E-pasts.

Labdien ……..,
Rakstu jums, lai aicinātu jūsu portālu ceļot kopā ar Lauku ceļotāju Slīterē, š.g. 12. jūnijā!

Tā ir Latvijas iedzīvotājam maz izzināta vieta, jo ilgus gadus pastāvēja rezervāta aizliegums, un vēl joprojām pastāv mīts, ka viss Slīteres nacionālais parks ir ceļotājam nepieejams. Lauku ceļotājs Slīteres ceļotāju dienu organizē ES programmas Life atbalstīta projekta ietvaros, sadarbībā ar Dundagas pašvaldību, SNP administrāciju, aktīvu Dundagas novada iedzīvotāju atbalstu un līdzdarbošanos. Arī ideja par ceļotāju dienu nākusi no pašiem iedzīvotājiem, kas aktīvi līdzdarbojas pasākuma organizēšanā.

Tikai šajā dienā Lauku ceļotājs dod iespēju ceļotājiem iziet vairākus īpaši izveidotus maršrutus gidu pavadībā un bezmaksas. Būs iespēja ceļot ar laivām, kājām, velo, auto un doties putnu, zvēru un kukaiņu izziņas maršrutos. Papildus ceļošanai šajā dienā tiks organizēts gan vietējo iedzīvotāju - lībiešu amatnieku tirgus, gan koncerts, gan dažādas interesantas izdarības, piem., iespēja doties kopā ar zvejniekiem rīta zvejā. Būs arī nobaudāma gardākā zivju zupa Kurzemē!
Pasākums ir nekomerciāls un pieejams ikvienam Latvijas ceļotājam.

Mēs aicinām jūs kļūt par šī pasākuma informatīvo atbalstītāju, lai informētu jūsu lasītājus par iespēju pavadīt piedzīvojumiem bagātu dienu kopā ar saviem draugiem un ģimenēm Slīterē. Pasākuma atbalstam nepieciešama iespēja izvietot reklāmas bannerus, lai informētu cilvēkus par pasākumu un reģistrācijas uzsākšanu, t.i no 17. maija. Mēs esam atvērti arī cita veida sadarbības idejām, ja jums tādas būtu, piem., ar interesantu informāciju par Slīteri jūsu portālam.

Jums varam piedāvāt papildus reklāmas iespējas:
a) Logo uz 2 pasākuma banneriem norises vietā
b) Pateicība - sponsora pieminēšana koncerta laika
c) Sponsora logo un pateicība pasākuma mājas lapā pie sponsoriem
d) Sponsora logo un pateicība pasākuma e-avīzē pie sponsoriem (kas tiks izsūtīta aptuveni 6000 saņēmējiem) Avīzes izsūtīšana notiek 27 maijā, sagatavošana maija mēnesī.
e) Pateicība sponsoriem preses relīzēs (kopumā divas relīzes)
f) Sponsora logo uz dalībnieku programmām (A4 informācijas lapas)
g) Sponsora logo reklāmas banneros sadarbības partneru mājas lapās (tvnet.lv, studentnet.lv, b2binfo.lv, GEO)
Kā arī citas reklāmas iespējas, ja mūsu sadarbības rezultātā rodas kādas jaunas idejas!

Ja Jums ir kādi jautājumi, lūdzu rakstiet vai zvaniet. Pielikumā pievienoju papildus informāciju par pasākumu.
Cerot uz sadarbību! Gaidīšu no jums kādu ziņu!

Pēc pirmās uzrunas izsūtīšanas, turpinājās individuāla sarakste ar katru no potenciālajiem informatīvajiem atbalstītājiem, kurā mēs atbildējām uz dažādiem jautājumiem par pasākumu un sadarbības formām, līdz nonācām pie abpusējas vienošanās par katras puses pienākumiem.
Paralēli darbam ar informatīvajiem atbalstītājiem, mēs meklējām sponsorus loterijas balvu fondam. Mūsu mērķis bija piesaistīt vairākas nelielas balvas. Kā viens no bonusiem, ko varējām piedāvāt sponsoriem bija sponsoru logo informatīvo atbalstītāju kanālos: reklāmas laukumi vai banneri.

Attēls 10. Viens no vides banneriem ar finansētāju, sadarbības partneru un atbalstītāju logo (izmērs 5 m x 1 m), kas tika izvietots virs ceļa, iebraucot Kolkā jau mēnesi pirms pasākuma.

Attēls 11. Vēl viens vides plakāts tika izvietots pie galvenās pasākuma vietas, kempinga Ūši ar visiem finansētāju, sadarbības partneru un atbalstītāju logotipiem. (Izmērs 3 m x 2.40 m). Līdzīga dizaina reklāmas laukums tika izvietots arī žurnālā GEO (izmērs ½ A4 lpp.)

Attēls 12. Interneta reklāmas banneri ar finansētāju, sadarbības partneru logo tika izvietoti sekojošos portālos: TVNET, B2Binfo, Rekurzeme, kā arī Slīteres nacionālā parka mājas lapā.

Pēc pasākuma visiem informatīvajiem atbalstītājiem un sponsoriem tika izsūtīti pateicības e-pasti un uzdāvināti Lauku ceļotāja tūrisma izdevumu komplekti. *Skat. E-pasts.*

Labdien .....,
Lauku ceļotājs izsaka Jums pateicību par informatīvo atbalstu mūsu organizētajam pasākumam – Slīteres ceļotāju dienai, kas notika š.g. 12 . jūnijā.

Ar Jūsu atbalstu, mums izdevās vienā dienā sapulcināt Slīterē ap 1000 piedzīvojumiem kārus ceļotājus, kas visas dienas garumā varēja pēc izvēles apgūt 14 dažādus maršrutus: gan kājāmgājēju, gan velo, laivu, auto braucēju un izziņas. Mums ir liels prieks, ka pasākums palīdzēja piesaistīt Slīteres nacionālajam parkam jaunus ceļotājus, jo kā liecina mūsu veiktā aptauja, gandrīz puse no ceļotāju dienas apmeklētājiem Slīteres nacionālajā parkā bija pirmo reizi.

Lai uzzinātu vairāk par Slīteres ceļotāju dienas piedzīvojumiem, lasiet pasākuma
e-avīzi: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/avize/avize_slitere_2.pdf
vai skatiet fotogalerijas: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/results_lv.html

Paldies par jūsu atsaucību un gatavību informēt savus lasītājus par Slīteres ceļotāju dienu.
Arī jūsu vārdu esam popularizējuši savu klientu, sadarbības partneru vidū - 4 preses relīzes ar pateicību sponsoriem, divi vides banneri ar sponsoru logo, 2 e-avīzes ar pateicību sponsoriem, informācijas lapas ceļotājiem ar pasākuma programmu, maršrutiem un sponsoru logo, sponsoru logo pasākuma mājas lapā, pateicība sponsoriem koncerta laika, sponsoru logo interneta banneros. Kā pateicību jums, nosūtam pa pastu Lauku ceļotāja izdevumu komplektu un vēlam Jums skaistus un piedzīvojumiem bagātus ceļojumus! Ceram arī nākotne uz abpusēji interesantu sadarbību. Jūsu Lauku ceļotājs!

Gan sadarbības partneru gan informatīvo atbalstītāju logotipi tika izvietoti visos mārketinga komunikāciju materiālos ar pateicību par atbalstu pasākumam:

Paldies sadarbības partneriem un atbalstītājiem!

7. Esošo un nepieciešamo resursu apzināšana

Viens no pirmajiem soļiem pirms sākt praktisku pasākuma plānošanu un ieviešanu ir apzināties, kādi resursi ir nepieciešami pasākuma idejas realizēšanai un, kas no nepieciešamajiem resursiem jau ir organizatoru un sadarbības partneru rīcībā.

Pasākuma organizēšanai var būt nepieciešami:

≈ Cilvēku resursi (organizatori, pasākuma vadītāji, mākslinieki, gidi, brīvprātīgie, reģistrācijas cilvēki, par komunikāciju, drošību, kārtību, tīrību, gaismu, skaņu, scenāriju, u.c. atbildīgie)

≈ Materiāli tehniskie resursi (transports, mikrofoni, galdi, krēsli, apskaņošanas iekārtas, informācijas stendi, informācijas norādes, informatīvie materiāli, u.c.)

≈ Organizatoriskie resursi (organizatoru un iesaistīto regulāras tikšanās, komunikāciju plāns, operatīvo darbu un pienākumu plāns, u.c.)

≈ Finanšu resursi (līdzekļi ārējo pakalpojumu sniedzēju piesaistei)

Resursu tabulu ieteicams veidot jau līdz ar idejas izstrādi un darba procesā papildināt kopā ar sadarbības partneriem un, sekojot dažādām izmaiņām pasākuma idejas attīstībā. Skat. Slīteres ceļotāju dienas resursu tabulas paraugs.

Nepieciešamie resursi	*Nodrošinātājs, kontakti*	*Piezīmes*
<u>Materiāli tehniskie resursi</u>		
Galdi reģistrācijai	Dundagas pašvaldība, Aldis, Tālr. Nr.	1 gab. 3m garš galds vai 2 gab. īsāki galdi.
Elektriskie pagarinātāji	LC, Ģirts, Tālr. Nr	3 gab. Vismaz 30 m gari katrs
u.c.	u.c.	u.c.
<u>Cilvēkresursi</u>		

Atkarībā no pasākuma vietas, rakstura un lieluma, nepieciešams rūpīgi izvērtēt visus nepieciešamos resursus, paredzot vai vismaz apzinoties katrai pozīcijai alternatīvas vai rezerves.

Kad esat apzinājuši visus nepieciešamos resursus, jūs variet apzināt tos resursus, kas jau ir jūsu rīcībā un tos, kuri vēl ir nepieciešami. Iespējams, ka resursi, kas nav jūsu rīcībā ir pieejami kādam no jūsu sadarbības partneriem, tāpēc ieteicams šo resursu tabulu izmantot kā darba instrumentu jūsu tikšanās reizēs ar sadarbības partneriem.

Papildus nepieciešamo resursu nodrošināšanai jūs varat piesaistīt sponsorus vai ārējo pakalpojumu sniedzējus. Iespējams, ka kāds no pakalpojumu sniedzējiem ir gatavs sponsorēt pakalpojumu, iegūstot par to labu reklāmu. Ja nolemjat nepieciešamos pakalpojumus piesaistīt, ieteicams aptaujāt vairākus viena pakalpojuma sniedzējus, lai pārliecinātos, ka jūs izvēlaties kvalitātes un cenas ziņā vislabāko piedāvājumu.

Daži praktiski ieteikumi resursu plānošanai:

≈ Ja skaidri zināms pasākuma dalībnieku skaits, resursu apzināšana ir samērā loģiska. Grūtākais ir aprēķināt nepieciešamos resursus, ja dalībnieku skaits ir nezināms. Lai noskaidrotu iespējamo dalībnieku skaitu nepieciešams salīdzināt vairākus aspektus: 1) dalībnieku skaits līdzīgos pasākumos (var būt citā teritorijā); 2) dalībnieku skaits publiskos pasākumos tajā pašā teritorijā (var būt cita rakstura pasākums); 3) plānotais reklāmas kampaņas lielums jūsu organizētam pasākumam salīdzinājumā ar citu pasākumu reklāmas kampaņas lielumu.

≈ Piesaistot dažādu pakalpojumu sniedzējus, ieteicams pārliecināties par to pakalpojumu kvalitāti un resursu kapacitāti (piem. ēdināšanas uzņēmumu, mūzikas apskaņošanas u.c.). Jūs varat jautāt par pakalpojuma sniedzēja iepriekšējo pieredzi, kā arī izzināt cilvēku atsauksmes. Nepieciešams rūpīgi izvērtēt vai pakalpojumu sniedzēji un viņu kapacitāte ir atbilstoša plānotajam dalībnieku skaitam.

≈ Mudiniet vietējos uzņēmējus piedalīties pasākumā kā ārējo pakalpojumu sniedzējiem, tādejādi jūs iegūsiet vietējo atbalstu pasākumam un veicināsiet vietējo ekonomiku.

≈ Lai jūs sevi pasargātu no dažādiem pārsteigumiem un pārpratumiem, pasākuma laikā, ieteicams slēgt līgumus ar katru no ārējo pakalpojumu piegādātājiem, kur ir skaidri definēti abu pušu pienākumi.

≈ Uzturiet regulāru komunikāciju ar ārējo pakalpojumu piegādātājiem līdz pasākumam un pasākuma laikā, informējot viņus par visām izmaiņām, kas var ietekmēt viņu darbu pasākuma laikā.

≈ Ieplānojiet laika rezervi plānotajiem sagatavošanās darbiem, īpaši, ja iesaistīts ārējais pakalpojumu sniedzējs. Piem., vienojieties ar tipogrāfiju, ka visi drukas materiāli ir gatavi jau nedēļu pirms pasākuma. Ja gadījumā būs neliela kavēšanās, tā neietekmēs pasākuma norisi.

≈ Ja pasākuma dalībnieku skaits nav konkrēti zināms un ir neparedzams, ieteicams pārrunāt ar visiem ārējo pakalpojumu sniedzējiem, cik lielā mērā viņi ir spējīgi pārkārtoties uz lielāku cilvēku skaitu. Piem., ja jūs plānojat aptuveni 500 cilvēkus, bet realitātē atbrauc 800, kā ēdināšanas uzņēmums spēs apkalpot lielāku skaitu un cik ilgā laikā viņi spēs veikt papildus pārtikas sagādi un papildus personāla piesaisti.

≈ Plānojot ikvienu pasākumu, bet īpaši pasākumus dabā, ieplānojiet visus nepieciešamos resursus, lai pasākuma vieta būtu tīra un apkārtējā vide neskarta gan pasākuma laikā, gan pēc pasākuma. Tam nepieciešams: 1) pietiekams skaits atkritumu tvertnes; 2) pietiekams skaits tualešu iesk. tualetes papīru; 3) speciāli paredzēts personāls, kas rūpējas par pasākuma vietas tīrību.

≈ Lai plānotu atkritumu tvertņu daudzumu un izvietojumu, ieteicams vadīties pēc loģikas, lai dalībniekam nevajadzētu iet lielu gabalu līdz atkrituma tvertnei, īpaši izvietojot atkritumu tvertnes pie ēdināšanas vietām, ugunskura vietām vai citām vietām, kur, jūsuprāt, var būt vairāk atkritumu. Tāpat nepieciešams noorganizēt atkritumu savākšanu pēc pasākuma.

≈ Lai plānotu mobilo tualešu skaitu jums var noderēt šāda tabula, kas izstrādāta no starptautisku pasākumu rīkotāju pieredzes.

Dalībnieku skaits	***Pasākuma ilgums***	
	līdz 6 h	virs 6 h
līdz 100	2	2
līdz 300	4	4
līdz 500	4	4
līdz 800	5	6
līdz 1000	5	6
līdz 2000	10	12
līdz 5000	25	30

≈ Paredziet pasākuma vietā īpašu vietu informācijai. Tas var būt informācijas dēlis pie kura ir pielikta pasākuma programma, pasākuma karte u.c. aktuāla informācija. Piedāvājiet arī ārējo pakalpojumu sniedzējiem izvietot informāciju par sevi.

≈ Labi redzamā vietā izplānojiet vietu reģistrācijai un informācijas centram, kur dalībnieki var vienmēr iegūt sev aktuālo informāciju vai griezties pie organizatoriem pēc kādas palīdzības. Savukārt, jums tā ir vieta, kur izvietot informāciju par sevi un saviem sadarbības partneriem vai pārdot kādus ar pasākumu saistītus suvenīrus.

≈ Padomājiet par kādiem suvenīriem, informācijas brošūrām vai kādu citu lietu, ko dalībnieks varēs paņemt līdzi no pasākuma kā atmiņu. Tas var nebūt bezmaksas suvenīrs. Jūs varat piedāvāt dalībniekiem iegādāties krekliņus, cepurītes, krūzītes vai citas lietiņas ar pasākuma simboliku.

≈ Plānojot tehniskos resursus vietas iekārtošanai, paturiet prātā, ka pasākuma laikā var būt daudz odi, liels vējš, lietus, karsta saule, krusa vai kādas citas dabas parādības. Iegādājieties visus nepieciešamos materiālus, lai šādos gadījumos sevi pasargātu un nodrošinātu pasākuma norisi. Piem., papildus stiprinājumi āras banneriem, plakātiem, teltīm, lietus mēteļi, pretodu līdzekļi, utt.

Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:
Ņemot vērā, ka nezinājām dalībnieku skaitu, lielākais izaicinājums pasākuma plānošanas procesā mums bija ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšana, zivju tirdzniecība un apskaņošanas aparatūras plānošana.
Ēdināšana. Nezinot konkrētu cilvēku skaitu un zinot dažādās ēšanas gaumes un vajadzības, rūpīgi izvēlējāmies pieaicināt vairākus ēdināšanas pakalpojumu nodrošinātājus ar dažādu ēdienu sortimentu. Ēdienu sortimentā bija gan vietējie tradicionālie ēdieni: sklandrauši, kurzemnieku zivju zupa, bukstiņbiezputra, žāvētas zivis, gan tradicionālie ēdieni, tādi kā: kartupeļi frī, kāposti, ceptas desiņas, salāti, saldējums, u.c.

Attēli 13. Pasākuma laikā visi ceļotāji tika cienāti ar Zivju zupu, kā arī varēja nobaudīt un iegādāties dažādus vietējos labumus, kā piemēram, sklandraušus.

<u>Kūpinātas zivis.</u> Runājot par kūpinātām zivīm, mūsu lielākais izaicinājums bija sarunāt tik daudz vietējo zvejnieku, lai viņu sazvejotās un kūpinātās zivis būtu "ne par maz, ne par daudz". Ņemot vērā, ka pasākuma mārketingā tika izmantota informācija par iespēju iegādāties tikko zvejotas un kūpinātas zivis no zvejniekiem, bija svarīgi, ka zivis neizbeidzas pirmajā pasākuma stundā. No otras puses, mēs baidījāmies, ka zivis būs pārāk daudz un netiks izpirktas, tas nozīmētu, ka vietējie zvejnieki, kas speciāli pasākumam gatavoja lielākus produkcijas apjomus kā citkārt, būtu pievilti. Šādā gadījumā, mēs kā pasākuma organizatori vienojāmies - katrs savās iespēju robežās doties pie sava zvejnieka un sapirkt produkciju mājup vešanai. Šis jautājums bija neparedzams arī tā iemesla pēc, ka jūnija sākumā jūrā nav lielas nozvejas un ir salīdzinoši maza zivju izvēle.

Attēls 14. Ceļotājiem bija iespēja iegādāties kūpinātas, žāvētas zivis vairākās tirdzniecības vietās tirgū, kā arī pašiem doties uz vietējām kūpinātavām, redzēt, kā noris kūpināšanas process un iztaujāt vietējos zvejniekus par visiem interesējošajiem jautājumiem.

<u>Pasākuma apskaņošana:</u> Pasākuma organizēšanas procesā mums bija izvēle izmantot vietējo aparatūru vai slēgt līgumu ar ārējo pakalpojumu sniedzēju. Ņemot vērā, ka uz vietas esošajai aparatūrai nebija speciālista, kas to spēj apkalpot un tās jauda bija vairāk piemērota nelielam cilvēku skaitam un iekštelpām, izvēlējāmies otro variantu, jo tas deva iespēju piesaistīt jaudīgāku aparatūru un speciālistu komandu, kas paši atved, uzstāda, regulē un novāc aparatūru. Kad vedām sarunas ar potenciālo apskaņošanas uzņēmumu, viens no pirmajiem jautājumiem bija: cik cilvēki būs pasākumā? Dalībnieku skaits bija neparedzams, tamdēļ sākotnēji bija grūti izvēlēties, kura no apskaņošanas iekārtām un jaudām mums būtu nepieciešama.

Kā risinājums bija lēmums, izvēlēties apskaņošanas jaudu nevis no cilvēku skaita, bet no vietas lieluma. Apskaņotāju uzdevums bija apskaņot ŪŠU sētu, neatkarīgi no tā, cik cilvēku tur būtu. Lēmums par ārējo pakalpojumu sniedzēja piesaisti un jaudīgas aparatūras izvēli bija veiksmīgs arī no tā viedokļa, ka SCD bija liels vējš, kas koncerta laikā apskaņošanu sarežģīja. Ņemot vērā, ka aparatūra bija ļoti kvalitatīva, tā tika galā ar dabas sagādātiem izaicinājumiem.

8. Pasākuma programmas un scenārija izstrāde

Pasākuma programmas izstrāde ir viens no svarīgākajiem pasākuma organizēšanas mirkļiem gan no loģistikas viedokļa gan no pasākuma pievilcības viedokļa. Vai potenciālais pasākuma dalībnieks apskatot programmu, atradīs kādu aktivitāti, kas piesaistīs viņa uzmanību un pieņems lēmumu piedalīties? Ņemot vērā, ka īpaši vasaras sezonā, katru nedēļas nogali notiek dažādi pasākumi, rūpīgi jāpārdomā, ko unikālu, īpaši, aizraujošu, neredzētu, vēlamies piedāvāt dalībniekiem.

Bieži vien ne tas, kādas aktivitātes plānojat pasākumā, bet tas, kā jūs pasniedzat šīs aktivitātes, izšķirs dalībnieku interesi. Piem., it kā vienkāršu aktivitāti – zivju zupas ēšanu var organizēt kā reģionam tradicionālas zivju zupas receptes sagatavošanu un nogaršošanu. Vai parasta tirgus rīkošanas vietā var rīkot vietējo amatnieku tirgu, kas parāda tieši vietējā reģiona produktus un īpašības. Tas palīdzēs gan organizatoriem, gan potenciālajiem dalībniekiem atrast pasākuma īpašās vērtības.

Daži ieteikumi programmas veidošanas procesā:

- ≈ Ja līdzīgs pasākums un programma jau eksistē, izvairieties no klajas kopēšanas un meklējiet kādu inovatīvu ideju ar kuru pozicionēt savu pasākumu. Piem., jaunāko tehnoloģiju izmantošanu vides jautājumu izglītošanas darbā.
- ≈ Programmu plānojiet tā, lai dažādām mērķauditorijas grupām būtu iespēja realizēt savas intereses. Piem., plānojot pasākumu ģimenēm, jādomā par to, kas pasākumā būs interesants bērniem, jauniešiem, sievietēm, vīriešiem un vecāka gada gājuma cilvēkiem.
    - ≈ Plānojot pasākuma sākuma laiku, ņemiet vērā to, lai dalībnieki var atbraukt uz pasākuma sākumu ar sabiedrisko transportu. Piem., ja pasākums ir kādā Latvijas reģionā, bet jūs gaidiet dalībniekus no Rīgas, izpētiet vai braucot ar sabiedrisko transportu var paspēt uz sākumu. Līdzīgi jāpārdomā pasākuma noslēguma laiks, ņemot vērā, lai dalībnieki var paspēt uz pēdējo sabiedrisko transportu atiešanas laikiem.
    - ≈ Programmas loģistiku plānojiet tā, lai dalībniekiem ir iespēja piedalīties maksimāli daudzos pasākumos dienas laikā, bet atstājot laiku arī iespējai paēst vai brīvam brīdim savā nodabā.
    - ≈ Ja plānojat pasākumu dabā, aicinām domāt par maksimāli veselīga uztura nodrošināšanu. Savukārt, ja pasākums ir saistīts ar aktīvu atpūtu, sportu vai ieplānots karstā laikā, papildus veselīgam uzturam, īpaši lielu uzmanību pievēršat atspirdzinošo dzērienu nodrošināšanai.
    - ≈ Ja organizējat pasākumu kādā reģionā ar izteiktu vietējo virtuvi vai citām tradīcijām, jūs varat organizēt īpašu vietējām tradīcijām atbilstošu ēdināšanas vietu un ēdienkarti, tādejādi bagātinot pasākuma programmu, mārketingu un popularizējot vietējo kultūru un tradīcijas.
    - ≈ Plānojiet pasākuma programmu interaktīvu. Lai dalībniekam būtu iespēja ne tikai klausīties, bet arī pašam piedalīties dažādās aktivitātēs: konkursos, loterijās, aptaujās.
- ≈ Scenārija izstrādē iesaistiet arī pasākuma vadītājus, lai sadarbībā veidotais scenārijs sader kopā ar pasākumu vadītāju stilu. Ja pasākuma vadītāji ir pieredzējuši, viņi palīdzēs izveidot scenāriju dabīgu un plūstošu.

<u>Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:</u>
Galvenais pasākuma uzdevums bija prezentēt Lauku ceļotāja izstrādātos tūrisma maršrutus Slīteres nacionālajā parkā. Maršruti ir izstrādāti ar kājām, velo, auto, laivām un dabas izziņas: zvēru un putnu vērošana. Šīs ceļošanas formas vēlējāmies piedāvāt ceļotājiem arī šajā dienā, papildinot ar lielisku iespēju - iziet jaunos maršrutus profesionālu gidu pavadībā un bez maksas.

SCD prezentējam sekojošus, jaunos maršrutus: „Kolkasraga aplis", „Gar jūras krastu" (Košrags – Pitrags – Košrags), „Pa lībiešu ciemiem" (Košrags – Mazirbe – Košrags), „Apkārt Kolkas bākai", „Iepazīsti Mazirbi" un zvēru un putnu vērošanu.

Mums bija skaidrs, ka ceļošanai ir jābūt kā galvenajai programmas daļai, tomēr zinot, ka pasākums ir brīvdienā, kad cilvēki labprāt pavada laiku ar savām ģimenēm un draugiem, papildus vēlējāmies piedāvāt arī iespēju brīvi atpūsties savējo kompānijā.

Attēls 15. Slīteres ceļotāju dienas aptauja uzrādīja, ka 40% pasākumu apmeklēja kopā ar savām ģimenēm, 30% kopā ar saviem draugiem, 22% pa pāriem, 2% ar kolēģiem vai paziņām un 6% vieni paši.

Sarunās ar pašvaldību, vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem, saņēmām lielu atsaucību un ieinteresētību pasākuma organizēšanā un vietējo tradīciju un Līvu kultūras popularizēšanā. Sarunu procesā, iedzīvotāji piedalījās ar savām idejām, sakot, ko viņi vēlētos darīt, parādīt šādā pasākumā. Piem., savu tradicionālo virtuvi – bukstiņbiezputru, sklandraušus un bagātīgu zivju zupu, kā arī savus pašdarbības mūzikas kolektīvus. Rezultātā nonācām pie diviem lieliem pasākumiem - Ražots Slīterē! Vietējo amatnieku un ražotāju tirgus un SCD noslēguma koncerts.

Sadarbībā ar Slīteres nacionālā parka administrāciju un vietējiem iedzīvotājiem, radās doma piedāvāt tikai šajā dienā īpašus maršrutus, kas varētu vēl vairāk bagātināt pasākuma programmu un parādīt Slīteres nacionālā parka bagātības un vietējo iedzīvotāju dzīvesveidu.

Tika izveidoti sekojoši papildus maršruti: Ekspedīcija – piedzīvojumu gājiens pa mazbānīša pēdām „Meklējot garāko koka dzelzceļa tiltu", „Daba degumā - mežs un purvs 20 gadus pēc degšanas" (kukaiņu ekspedīcija), Iepazīsim "Ziemeļu lietus mežus".

Attēls 16. Viens no iecienītākajiem maršrutiem bija „Daba degumā - mežs un purvs 20 gadus pēc degšanas" (kukaiņu ekspedīcija).

Mūsuprāt, tieši tas, ka ceļošana tika papildināta ar vietējam reģionam tradicionāliem pasākumiem, paaugstināja pasākuma vērtību un potenciālo dalībnieku ieinteresētību pasākuma apmeklēšanā.
Rezultātā, programmu vienas dienas pasākumam plānojām tā, lai cilvēki var ierasties pasākuma vietā, izvēlēties maršrutus, doties ceļot, apskatīt atvērtos objektus un pēcāk atpūsties, iepērkoties tirgū, iestiprinoties un baudot mūzikas koncertu.
Piem. SCD programma:

10.00 Reģistrācija
No 5.00 Slīteres ceļotāju dienas maršrutu norise
10:00 **Ražots Slīterē!** Vietējo amatnieku un ražotāju tirgus
15:00 **Gardākā zivju zupa Kurzemē "KALĀ PIVĀD"** (lībiski - zivs svētki)
16:00 **Kolkas jauktā kora un mūzikas skolas koklētāju ansambļa koncerts**
(Kolkas evaņģēliski luteriskajā baznīcā. Organizē Kolkas tautas nams)
17:00 **Slīteres ceļotāju dienas noslēguma koncerts**
(Kolkas evaņģēliski luteriskajā baznīcā. Organizē Kolkas tautas nams)
17:00 **Slīteres ceļotāju dienas noslēguma koncerts**
(Nurmorkestõr, ansamblis Sarma, Lībiešu dziesmu ansamblis Laula, Kolkas pūtēju orķestris)

Pasākuma norise līdz plkst. 19:00

Paralēli ceļošanai maršrutos, programmā iekļāvām Slīteres nacionālā parka atvērtos objektus. Tie ir dažādi kultūras vai tūrisma objekti, kas tikai šajā dienā piedāvāja visiem ceļotājiem ieeju bezmaksas vai ar ievērojamām atlaidēm, starp tiem minējām arī objektus, kas arī ikdienā ir pieejami bez maksas, jo, ja nenorādītu, pieļāvām iespējamību, ka ceļotāji domātu, ka tie ir slēgti.
Tā piemēram, šajā dienā ceļotāji varēja ar atlaidēm vai bezmaksas apmeklēt sekojošus atvērtos objektus: Dundagas pili, Šlīteres dabas taku, Šlīteres bāku, Skatu torni, Pēterezera dabas taku, Lībiešu tautas namu Mazirbē, Laivu kapsētu, Mazirbes luterāņu baznīcu, Latvijas luteriskās baznīcas Rekolekciju centru (Mazirbes mācītājmuižu), Meža dzīvnieku ragu kolekciju, Kolkasraga priežu taku, Kolkasragu, Mobilo pirti, Līvu centru „Kūolka", Kolkas luterāņu baznīcu, Kolkas Tautas namu ar izstādi „Zaļš.Balts.Zils" un Ēvažu stāvkrastu.

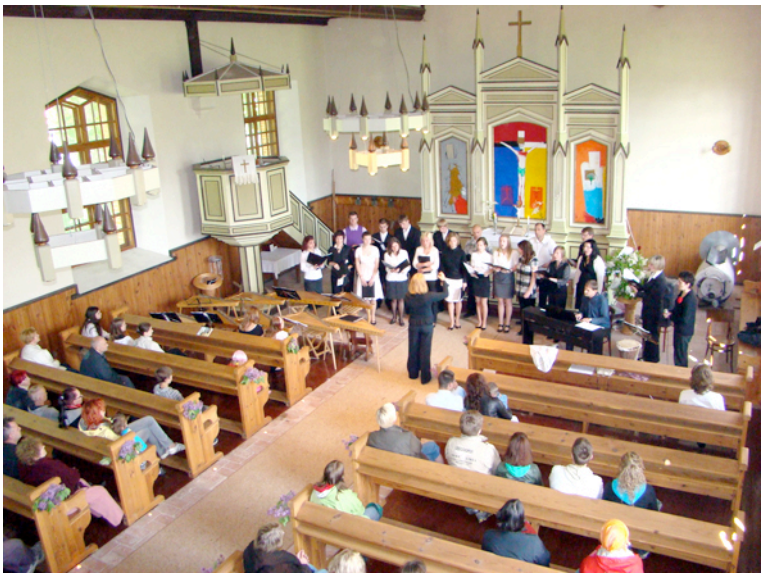

Attēls 17. Viens no atvērtajiem objektiem bija Kolkas luterāņu baznīca, kurā pasākuma dienā notika arī Kolkas jauktā kora un mūzikas skolas koklētāju ansambļa koncerts.

Pasākuma programmu nedaudz mainījām arī organizēšanas gaitā. Pirmkārt, papildinoties maršrutu skaitam un piedāvājumam, mums nācās mainīt pasākuma sākuma laiku no 11.00 uz 10.00. Otrkārt, izplānojot rūpīgi tūrisma maršrutu loģistiku kopā ar gidiem, mēs sapratām, ka cienasts – zivju zupa jāpasniedz divās daļās, lai tie, kas atgriežas no agrākiem maršrutiem var nobaudīt īpašo Kurzemes zivju zupu un arī tie, kas piedalās garākos maršrutos, var paspēt atpakaļ uz otro zivju zupas tūri.

Pēc ceļošanas, dalībnieki varēja doties apskatīt vietējo ražotāju un amatnieku tirgu. Kopumā 30 amatnieki ar dažādiem produktiem piedalījās tirgū.

Dalībai tirgū - Ražots Slīterē! - mēs aicinājām vietējos amatniekus, rokdarbniekus, mazos ražotājus no Dundagas novada vai tuvu esošas teritorijas. Tirgū varēja iegādāties suvenīrus par Slīteri un lībiešu krastu, foto albumus par lībiešu krastu, lībiešu stilā austas šalles, rotaslietas, kokgriezumus, pašdarītus vīnus, sklandraušus, medus un vaska produktus, adījumus, pītus grozus, sojas izstrādājumus, žāvētas zivis, izstrādājumus no piena, u.c.

Mēs no savas puses sadarbībā ar Dundagas novada domi, nodrošinājām visiem tirgotājiem tirdzniecības vietas, galdus, informācijas uzrakstus uz katra galda un bezmaksas tirgošanās iespējas pasākuma dienā.

Lai pasākums ritētu dinamiski un dalībnieki būtu informēti par notiekošo, nolēmām piesaistīt divus pasākuma vadītājus, kas ar mikrofoniem varētu visas dienas garumā vadīt pasākuma norisi. Pasākuma vadītāji tika izvēlēti divi jauni lībieši, kam ir pasākuma vadīšanas pieredze un kas pārvalda lībiešu valodu. Tas deva iespēju vēl vairāk popularizēt lībiešu kultūru un valodu caur dažādiem konkursiem, piem., lībiešu valodas lasīšanas konkurss.

Ņemot vērā, ka abi pasākuma vadītāji labi pazīst vietējos iedzīvotājus, viņi varēja dalībniekus iepazīstināt ar visiem tiem, kas piedalījās pasākumā: tirgotājiem un mūziķiem. Katram tirgotājam tika dots vārds pie mikrofona, savu preci reklamēt un paslavēt, lai visi klātesošie varētu iepazīties ar tirgus sortimentu.

Attēls 18. Pasākuma vadītāji intervē vienu no pasākuma dalībniecēm noslēguma koncerta laikā.

9. Pasākuma budžeta izstrāde

Kad apzināti visi esošie un nepieciešamie resursi, kā arī izstrādāta pasākuma programma, var tikt veidots pasākuma budžets. Pasākuma budžets līdzīgi kā programma var mainīties pasākuma organizēšanas laikā, piem., piesaistot sponsoru vai saņemot kādu izdevīgāku piedāvājumu no ārējā pakalpojuma sniedzēja vai arī procesā konstatējot kādu papildus nepieciešamu resursu. Šī iemesla pēc, ieteicams budžetu plānot ar nelielu rezervi, lai neliels papildus izdevums, neizjauc izplānoto pasākumu. Praksē pieņemts, ka rezerve ir aptuveni 10% no kopējā budžeta.

Daži ieteikumi budžeta plānošanā:

≈ Plānojot budžetu, maksimāli iekļaujiet visus paredzamos izdevumus, pat tādus, kas izliekas nelieli (piem., tualetes papīrs vai atkritumu maisi). Kopumā mazi izdevumi var izveidot ievērojamu summu. Budžeta sastādīšanā var palīdzēt jau esošā resursu tabula.

≈ Ja plānojiet arī ieņēmumus, iekļaujiet tai pašā tāmē, kur izdevumi, lai redzat pasākuma ieņēmumu un izdevumu bilanci.

≈ Ja tas ir pasākums ar ieņēmumiem, apziniet, pie kādiem minimāliem ieņēmumiem, jūs variet atļauties pasākumu organizēt.

≈ Ja pasākuma plānotie izdevumi ir pārāk lieli, meklējiet sadarbības partnerus vai sponsorus, kas var nosegt kādu izdevumu pozīciju dodot naudu vai nodrošinot ar nepieciešamo pakalpojumu vai preci.

≈ Ņemiet vērā, ka plānojot budžetu PVN un sociālos nodokļus, lai visas summas tiktu konsekventi rakstītas ar visiem nodokļiem.

≈ Pie katras pozīcijas izveidojiet vietu piezīmēm, lai norādītu kā veidojās attiecīgā summa. (piem., žurnālistu autobusa īre – 306.00 Ls iesk. PVN (40-vietīga autobusa īre Rīga-Kolka-Rīga, degviela un šoferis)

<u>SCD organizatoru pieredze:</u>
Skat. 5. Pielikums. SCD budžets.

Viena no lielākajām izdevumu pozīcijām budžeta plānošanā parasti ir cilvēkresursu algošana. SCD gadījumā, Lauku ceļotājs nodarbināja divus esošos darbiniekus, kas pasākuma organizēšanā tika noslogoti kopumā 6 mēnešus. Pirmos trīs mēnešus uz pusslodzi, pēdējos trīs mēnešus uz pilnu slodzi. Viens no darbiniekiem veica operatīvās koordinēšanas funkcijas, otrs mārketinga funkcijas. Šo iemeslu pēc SCD budžetā nav uzrādītas koordinēšanas un stratēģiskās plānošanas izmaksas. Papildus organizēšanas darbā tika iesaistīti arī citi Lauku ceļotāja darbinieki konkrētiem uzdevumiem.

Attēls 19. Lauku ceļotāja darbinieki nodrošināja pasākuma reģistrācijas procesu un dalībnieku informācijas centra darbu.

SCD tāmē nav ietvertas arī tādas izmaksas kā drukāšanas, kopēšanas, telefona, interneta, elektrības izmaksas, jo pasākuma organizēšanas process noritēja Lauku ceļotāja telpās, izmantojot esošos biroja resursus. Kā arī SCD tāmē nav norādītas tās izmaksas, kuras uzņēmās mūsu sadarbības partneri, un tās ir: mobilās skatuves, mobilo tualešu, tirgus galdu izmantošana, uzstādīšana, demontāža, transporta izdevumi, cilvēku atalgošana, kas atbild par tīrību, atkritumu aizvešana pēc pasākuma, papildus elektrības jaudas piemērošana pasākuma vajadzībām, u.c.

Pārējās izmaksas tika prognozētas un pēc līgumu slēgšanas ar ārējiem pakalpojumu veicējiem, precizētas. Pēc pasākuma veicām reālo izmaksu aprēķinu un salīdzinājām ar plānotajām izmaksām. Kopumā iekļāvāmies plānotajā budžetā.

10. Operatīvo darba uzdevumu izstrāde

Operatīvo darba uzdevumu plānošana palīdz gan saprast konkrētu pienākumu sadalījumu komandā, gan arī saplānot darba uzdevumu izpildi laika ziņā. Lai jums būtu vieglāk plānot operatīvos darbus, ieteicams izveidot darba tabulu, kurā redzami visi operatīvie darbi, atbildīgie un termiņi.

Daži ieteikumi operatīvo darbu plānošanā:

≈ Veiciet operatīvo darbu plānošanu pēc iespējas detalizētāk, pat tādiem darbiem, kas liekas pašsaprotami un vienkārši.

≈ Pie katra darba norādiet atbildīgo un termiņu.

≈ Operatīvos uzdevumus tabulā var sadalīt mēnešu griezumā, piem., visi darbi, kas darāmi maijā, vai pa pozīcijām, piem., visi darbi kopumā, kas attiecas uz darbu ar medijiem.

≈ Plānojot termiņus ieplānojiet iespēju robežās rezervi. Piem., ja noteiktā datumā plānojiet izsūtīt preses relīzi, ieplānojiet tās sagatavošanai termiņu vismaz 3-4 dienas iepriekš, lai jums ir pienācīgs laiks pārdomāt sakāmo.

≈ Ja vienam uzdevumam norādiet vairākus atbildīgos, norādiet, kurš no tiem ir galvenais atbildīgais, lai pat tad, ja ir vairāki darba veicēji, rezultātā ir viens, kas zinās, ka viņam jāseko līdzi konkrētā uzdevuma veikšanai.

≈ Regulāri veiciet kopīgu operatīvo uzdevumu pārskatīšanu. Ja kāds no darbiem nav izpildīts norādītajā termiņā, tas var norādīt uz to, ka šajā punktā nepieciešami kādi papildus resursi vai atbalsts. Jo ātrāk identificēsiet iespējamās problēmas, jo veiksmīgāk tās varēsiet risināt.

≈ Katrs no organizatoriem kopējo operatīvo uzdevumu tabulu var izmantot kā savu darbu plānotāju, atdalot atsevišķi tikai tos uzdevumus, kas uzticēti konkrēti viņam.

SCD organizatoru pieredze:
Operatīvo darbu plānošanas tabulu izveidojām jau pašā plānošanas sākuma posmā. Sākotnēji reizi mēnesī, pēdējo trīs mēnešu laikā jau biežāk, organizējām savas iekšējās tikšanās, kuru laikā izgājām cauri operatīvo darbu tabulai, konstatējot, kas ir padarīts un, kas vēl jādara. Praktiski, tabula tika papildināta ar kādu jaunu uzdevumu katrā tikšanās reizē. Ja tabula ir izveidota reālistiski un detāli, tā var kalpot par būtisku plānošanas instrumentu.
Daži no organizatoriem tabulu adaptēja arī savām individuālajām vajadzībām, kā savu uzdevumu plānotāju.

11. Komunikāciju plāna izstrāde

Lai veidotu pasākuma komunikāciju plānu, ir nepieciešams definēt komunikācijas primāros un sekundāros mērķus. Komunikācijas plāna galvenais mērķis, lielākoties, ir pasākuma publicitāte, tomēr, sekundārie mērķi var būt dažādi. Pavaicājiet sev, kuri no šiem mērķiem visvairāk atbilst jūsu situācijai:

≈ Vai jūsu komunikācijas mērķis ir informēt, izglītot vai izklaidēt?
≈ Vai pateicoties komunikācijai jūs vēlaties palielināt apmeklētāju skaitu vai paaugstināt apziņu par kādu jautājumu?
≈ Vai jūs vēlaties iegūt atbalstu no kādas mērķa grupas?
≈ Vai jūs vēlaties iedibināt un veicināt sabiedrības savstarpējās attiecības?

Atbildot uz šiem jautājumiem, jums būs vieglāk plānot gan komunikāciju kanālus gan komunicēšanās stilu. Ja jums ir atbildes uz augstāk uzstādītajiem jautājumiem un definēta mērķauditorija, jūs variet piemeklēt atbilstošos komunikāciju kanālus.

Kā iespējamie komunikāciju kanāli ir: sabiedriskās attiecības, reklāma televīzijā, reklāma radio, reklāma presē, reklāma vai informācija interneta informatīvajos un ziņu portālos, sociālie mediji, vides reklāmas banneri un plakāti, tiešais e-mārketings, tiešais pasta mārketings, speciālie izdevumi: pasākuma ielūgumi, e-avīzes, brošūras, flaieri, informācija pasākuma norises vietā, korporatīvie kanāli (piem. uzņēmuma e-listes, interneta mājas lapa, utt.), uzstāšanās konferencēs (piem., izmantojot iespēju uzlūgt auditoriju uz pasākumu), mutvārdu komunikācija, u.c.

Lai atrastu sev atbilstošākos komunikāciju kanālus, iepazīstiet jūsu mērķauditoriju – padomājiet, ko viņi lasa, kādas pārraides skatās, kādus radio klausās, kā pavada brīvo laiku? Iespējams, ka jūs pazīstat kādu cilvēku no jums nepieciešamās mērķauditorijas. Piezvaniet un painteresējaties, kur viņš gūst informāciju par aktuālo. No šīm atbildēm jūs iegūsiet sarakstu ar komunikāciju kanāliem, kurus vērts papētīt tālāk.

Nākamais solis ir izzināt katra komunikāciju kanāla auditorijas, tirāžas lielumu, iespējamās sadarbības formas un kontaktus. Kad jūsu ziņā ir nepieciešamā informācija par komunikāciju kanāliem, jūs variet sākt veidot komunikāciju plānu ar kalendāro grafiku.

Komunikāciju plāna uzdevums ir detāli atspoguļot jūsu vīziju par iespējami labāko scenāriju, kā sasniegt maksimāli lielu auditoriju un publicitāti pasākumam. Kā rezultāti komunikāciju plānam var būt divi: izmērāmie un neizmērāmie. ***Izmērāmie rezultāti*** ir piem., dalībnieku skaits pasākumā vai publikāciju skaits presē, vai aptaujas anketu skaits kādā aptaujā. Savukārt ***neizmērāmie rezultāti*** ir apjaušamā mērķauditorija, kuru jūs sasniedzāt un veicinājāt savu atpazīstamību vai vienkārši atgādinājāt par sevi. Šo lielumu var tikai aptuveni apjaust apzinot mērķauditorijas lielumus jūsu izmantotajos komunikāciju kanālos.
Ja komunikāciju plāns ir sastādīts detāli un reālistiski, tas var kalpot kā darba un plānošanas instruments cilvēkam, kurš strādā ar pasākuma mārketingu un sabiedriskajām attiecībām.

Skat. 6. Pielikumā. Komunikāciju plāns

SCD organizatoru pieredze:
Runājot par komunikāciju plānu, mums kā organizatoriem bija svarīgi četri uzdevumi:
(1) Veicināt cilvēku dalību Slīteres ceļotāju dienā; (2) Atspoguļot Slīteri kā atraktīvu tūrisma galamērķi (3) Veicināt Lauku ceļotāja un citu sadarbības partneru labo tēlu (4) Popularizēt vietējo lībiešu kultūru.

Komunikāciju plānu pēc tā izstrādes prezentējām kopējā sadarbības partneru un vietējo iedzīvotāju un uzņēmumu tikšanās reizē, gūstot vērtīgus ieteikumus un idejas papildinājumiem. Īpaši noderīgas šī tikšanās bija, lai apzinātu vietējos komunikāciju kanālus un idejas, kā popularizēt lībiešu kultūru.

Mūsuprāt, katrs no šiem ieteikumiem bagātināja pasākuma konceptu kopumā un padarīja to atraktīvāku dalībniekam, jo akcentēja unikālo un atšķirīgo. Piemēram: (1) visos mārketinga materiālos (mājas lapā, e-avīzē, vides plakātos, ielūgumos, utt.) lietojām lībiešu valodā nosaukumu lībiešu krasts (L ī v õ d R ā n d a), (2) Programmā iekļāvām nosaukumus lībiešu valodā, piem., Kurzemes gardākā zupa tika nosaukta lībiešu valodā – Zivs svētki (KALĀ PIVĀD), (3) Pasākuma norises vietā izlikām norādes latviešu un lībiešu valodās, (4) Koncerta laikā pasākuma vadītāji runāja latviski, bet dažas frāzes pateica arī lībiski, (5) Tūrisma ceļvedī "Slīteres nacionālais parks" maršrutu, vietu nosaukumus rakstījām arī lībiski, (6) Koncerta laikā organizējām ar lībiešu valodu saistītu viktorīnu, (7) Tirgū uzsvērām tieši tos produktus, kas saistās ar lībiešu tradīcijām, piem. sklandrauši, (8) Koncerta laikā maksimāli atspoguļojām tieši lībiešu dziesmas un tautas tērpus, (9) Preses relīzēs un žurnālistu brauciena laikā izcēlām ar lībiešu krastu vai lībiešiem saistītu informāciju, utt.

Attēls 20. Koncerta priekšnesumi,dziesmas lībiešu valodā Lībiešu dziesmu ansambļa "Laula" un Nurmorkestõr izpildījumā.

Lai arī tiešā pasākuma auditorija ir ģimenes un vietējie iedzīvotāji, komunikāciju plānā veicām detalizētāku mērķauditorijas sadalījumu, lai precizētu komunikāciju veidus un kanālus ar katru no tiem: (1) Plašāka sabiedrība, (2) Politiķi, (3) Tūrisma nozares pārstāvji, (4) Vietējie iedzīvotāji, amatnieki, pašdarbnieki, (4) Masu mediji. Katrai no šīm auditorijām, komunikāciju plāns definē gan kanālus, gan aktivitātes, gan kalendāro plānu, kad kura aktivitāte notiek.

No Slīteres ceļotāju dienas pieredzes, mūsuprāt, efektīvākie no komunikāciju kanāliem bija sekojošie: (1) Žurnālistu brauciens uz Slīteri, kas tika organizēts pirms pasākuma, lai iepazīstinātu žurnālistus ar Slīteres nacionālā parka dārgumiem un SCD konceptu. Braucienā pieteicās kopumā 40 dalībnieki, pārstāvot 31 mediju (2) Iekšējā uzņēmuma e-liste, ko Lauku ceļotājs izsūtīja vairākkārtīgi saviem esošajiem klientiem. Kopumā tādejādi informējot ap 6000 potenciālo ceļotāju (3) Mutvārdu mārketings – Lauku ceļotāja darbinieki, sadarbības partneri, gidi un vietējie iedzīvotāji tika mudināti izsūtīt personīgus ielūgumus saviem draugiem un paziņām ar aicinājumu piedalīties pasākumā. (4) SCD speciālā mājas lapa, kas detāli iepazīstināja ar pasākuma programmu, gidiem, maršrutiem atvērtiem objektiem, tirgus dalībniekiem, koncerta dalībniekiem, utt.

Attēls 21. Žurnālistu brauciens 2010. gada 19. maijā uz Slīteres nacionālo parku, lai iepazīstinātu ar vietējiem uzņēmējiem, tūrisma nozares pārstāvjiem, vietējo virtuvi un nacionālā parka bagātībām.

12. Sociālo tīklu izmantošana publicitātei

Sociālie tīkli kalpo gan kā uzņēmuma vai projekta informācijas un filozofijas nesēji, gan kā sabiedriskās dzīves organizētāji un mutvārdu mārketinga kanāli. Parasti sociālie tīkli apvieno grupās draugus, paziņas, kolēģus un kopīgas idejas vai filozofijas pārstāvjus, tādējādi veicinot vienas grupas ietvaros esošo cilvēku piederības sajūtu un cilvēku dabīgu vēlmi dalīties ar pārējiem grupā ar saviem atklājumiem, priekiem un bēdām.

Tādus sociālos tīklus kā Facebook, Twitter, Linkedin, Youtube mūsdienas izmanto lielākā daļa starptautiski atpazīstamu uzņēmumu un organizāciju gan izveidojot profilu savam uzņēmumam, gan atsevišķiem projektiem vai sociālām kampaņām.

www.facebook.com	**www.twitter.com**	**www.linkedin.com**	**www.youtube.com**
Vairāk kā 500 miljoni aktīvo lietotāju	**vairāk kā 105 miljoni lietotāji**	**vairāk kā 50 miljoni profesionāļi visā pasaulē**	**katru dienu 2 biljoni video tiek izvietoti portālā**
Vidējais sociālo tīklu lietotāju vecuma profils			
15% - 0-17 gadi 9% - 18-24 gadi 18% - 25-34% gadi 25% - 35-44% gadi		19% - 45-54 gadi 10% - 55-64 gadi 3% - virs 65 gadi	

Paralēli pastāv arī citi sociālie tīkli, tomēr šeit minētie četri uz doto brīdi ir pasaulē populārākie. Latvijā papildus starptautiski atpazīstamajiem, populārs ir Draugiem.lv.

Tomēr pirms pieņemat lēmumu par sociālo mediju izmantošanu sava pasākuma publicitātei, pārliecinieties, ka jūsu pasākuma mērķauditorija ir aktīvi sociālo mediju lietotāji. Ja atbilde ir "Jā", apziniet visas priekšrocības, ko piedāvā katrs no medijiem.

Daži fakti par sociālajiem medijiem:

- ≈ iespēja regulāri informēt profila sekotājus par visiem jaunumiem, kas saistīti ar pasākumu.
- ≈ ņemot vērā sociālo mediju popularitāti, iespēja uzrunāt lielu cilvēku auditoriju.
- ≈ iespēja veidot lojālu organizācijas, pasākuma un projekta sekotāju loku.
- ≈ iespēja iegūt tūlītēju atgriezenisko saiti par savas organizācijas vai projekta reputāciju no saviem sekotājiem (atsauksmes, ieteikumus, novērtējumus).
- ≈ kampaņu veidošanas sociālajos medijos ir izmaksu efektīvas. Galvenās šādu kampaņu izmaksas ir laiks.

SCD organizatoru pieredze:
Lauku ceļotājs kā organizācija līdz šim nav aktīvi izmantojis sociālo mediju priekšrocības. Neilgi pirms pasākuma piereģistrējāmies Twitter un sākām regulāri publicēt informāciju, kas saistīta ar pasākumu. Pamazām sekotāju loks ir audzis, tomēr uz SCD tas vēl sasniedza tikai ap 150 cilvēkiem vai organizācijām. Tomēr nākotnē, attīstot šo kanālu, pamazām sekotāju skaitu var palielināt.
Tomēr SCD tika popularizēts gan Draugiem.lv gan Facebook.com caur Lauku ceļotāja darbinieku individuālajiem profiliem. Darbinieki izsūtīja ielūgumus saviem draugiem ar aicinājumu pārsūtīt tālāk. Veiktās SCD aptaujas anketas dati parādīja, ka 26 % par pasākumu bija uzzinājuši no Interneta.

13. Vietējo iedzīvotāju un uzņēmēju iesaiste

Vietējie iedzīvotāju un uzņēmēji ir saimnieki savā teritorijā un svarīgi, ka jebkurš pasākums tiek veidots ar viņu atbalstu. Vietējie labāk pārzina vietējo situāciju un resursus, var ieteikt risinājumus dažām problēmsituācijām, kā piem., ar ko runāt, lai atrisinātu transporta loģistikas jautājums, vai atrastu trūkstošo gidu kādā maršrutā, ar labām idejām var bagātināt pasākuma programmu. Laicīgs un pilnīgs pasākuma organizācijas izklāsts, atbildības sadale, palīdz pasākumā izvairīties no nepatīkamiem starpgadījumiem, palīdz organizēt norisi, kā piem., organizēt tirgotāju izvietošanu pasākumā, sagaidīt agros viesus.

Tāpat svarīgi arī lietas, kuru izpilde nav iespējama brīvprātīga, izpildītu vietējie, ja iespējams, ka šos pakalpojumus nepirktu no ārpus teritorijā dzīvojošiem vai strādājošiem, piem., ēdināšanas pakalpojumus, apskaņošanas pakalpojumus utt., tādējādi atbalstot vietējos uzņēmējus.

LC kopš 2009.gada sākuma ievieš projektu POLPROP-NATURA Slīterē, kā ietvaros organizējis vairākas tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem un to rezultātā izveidojušās labi kontakti un sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem. Vienā no šādām tikšanām (04.08.2009.) arī tika ierosināts organizēt plašāku - Latvijas mēroga maršrutu atklāšanas pasākumu Slīterē.

Tuvāk pasākumam mērķtiecīgi organizējām tikšanās ar iedzīvotājiem, kuru darba kārtībā bija tikai Slīteres ceļotāju dienas organizatoriskie jautājumi. Pirmā šāda tikšanās notika 31.03.2010. – 2,5 mēnešus pirms pasākuma. Pirmās tikšanās mērķis bija iepazīstināt vietējos ar pasākuma ideju un konceptu, kā arī papildināt to ar vietējo idejām un vēlmēm, kā atrast cilvēkresursus, kas var palīdzēt pie organizēšanas, kā piem., saorganizēt zvejniekus ar kūpinātām zivīm tirgū, pašdarbības kolektīvus, vietējos amatniekus un rokdarbniekus.

Otrā tikšanās notika 29.04.2010 – 1,5 mēnesi pirms pasākuma, kuras laikā atskatījāmies uz paveikto pie organizēšanas, risinājām problēmjautājumus, pārskatījām izpildes darba termiņus. Bija plānota vēl trešā tikšanās maija beigās, tomēr nolēmām kopīgu tikšanos vairs neorganizēt,

bet tikties ar katru atbildīgo un pārrunāt individuāli neskaidros jautājumus.

Kopīgās tikšanās nodrošināja, ka pasākuma organizēšanā iesaistītie cilvēki viens otru iepazīst, saprot, kas par ko atbildīgs. Lai gan pasākums notiek it kā vienā teritorijā – Slīteres nacionālajā parkā, tomēr jāsaprot, ka pie organizācijas bija iesaistīti divu pagastu cilvēki – Kolkas un Dundagas, tāpat ne visi savstarpēji pirms tam bija pazīstami – uzņēmēji, iedzīvotāji, administrācijas un novada domes.

SCD pasākumā palīdzēja:
Jānis Dambītis (SIA „Kolkasrags") – brīvprātīgais gids, Kolkā auto stāvlaukumu organizācija, novietošanas loģistika, brīvprātīgo organizēšana, Mazirbes un Kolkas Tautas namos brīvprātīgo nodrošināšana.

Ilmārs Gleglu, Aldis Pinkens – atbildīgie par elektrības jaudu pietiekamību pasākumu vietā, par pārvietojamās skatuves, atkritumu kastu, par mobilo tualešu un tirgus galdu sagādi un uzstādīšanu.

Ilze Šteine – tirgotāju un atļauju saņemšanas koordinatore, atbildīga par tirgotāju vietu ierādīšanu un izvietošanu pasākumā.

Andra Ratkeviča – Slīteres nacionālā parka brīvprātīgo gidu koordinatore

Edgars Millers – atbildīgs par Mazirbes Tautas nama atvēršanu

Jānis Mednis – atbildīgs par lībisko pasākumā, par filmas rādīšanu lībiešu tautas namā Mazirbē, par izstādi Kolkas tautas namā, par pasākuma vadīšanu, par koncerta dalībniekiem.

Dženeta Marinska – pasākuma vietas saimniece, „labā roka" pie dalībnieku koordinācijas galvenajā norises vietā.

Ālanda Pūliņa – brīvprātīgais gids, galvenais informācijas sniedzējs par tūrisma pakalpojumiem teritorijā.

Oskars Sproģis – vietējo zivju kūpinātāju organizētājs

Ināra Sproģe, Dzintra Tauniņa – koncertu dalībnieku un repertuāra koordinācija

Elmārs Pēterhofs, Vilnis Skuja, Andris Ratkevičš, Helmuts Hofmanis, Kristaps Vilks, Veronika Millere, Inese Roze, Ina Brauna, Juris Smaļinskis, Rolfs Jansons, Visvaldis Feldmanis – brīvprātīgie gidi.

Tikpat svarīgi kā iesaistīt vietējos iedzīvotājus pie pasākuma organizēšanas, tik pat svarīgi pateikt paldies, kā arī kopīgi atskatīties uz paveiktā rezultātiem. Tādēļ pēc pasākuma organizējām izvērtējuma semināru – 7.07.20010 (~ 1 mēnesis pēc pasākuma).

2. uzaicinājums iedzīvotājiem par SCD
Sveiciens, Slīteriešiem/Dundadzniekiem!
Nosutu visiem informāciju par 12.06.2010 - Slīteres ceļotāju dienu Dundagas novadā. Liela daļa no Jums jau ir aktīvi iesaistījušies šī pasākuma organizācijā - programma un pasākumu plāns

aktualizēti pēc 31.03. tikšanās pielikumā. Būsim priecīgi, ja arī citi iesaistīsieties un padosiet ziņu visiem, kurus ziņa par šo pasākumu Slīterē vēl nav sasniegusi. Pasākumu organizējam mūsu Life projekta POLPORP ietvaros, sadarbībā ar Dundagas pašvaldību, SNP administrāciju, aktīvu Dundagas novada iedzīvotāju atbalstu un līdzdarbošanos. Plašāku publicitāti esam iecerējuši sākt ar maija sākumu, iesaistot masu medijus un potenciālos ceļotājus. Arī pati programma vēl tiks papildināta

Vairāk par pasākumu šobrīd atradīsiet šeit: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/info.html , kas vel nav publiski pieejama, jo tiek papildināta.
Priecāsimies par Jūsu ierosinājumiem un papildinājumiem!

Ar cienu, Asnāte Ziemele (29285756)
Lauku ceļotājs

Uzaicinājums uz izvērtējuma semināru

Labdien, Pēdējā pusgada laikā Lauku ceļotājs ir daudz ko paveicis Slīteres nacionālajā parkā: ir sagatavoti jauni informācijas stendi, ir noorganizēts žurnālistu brauciens un ir notikusi Slīteres ceļotāju diena. Lai izvērtētu padarīto un domātu par tālāko aicinām Jūs uz tikšanos š.g. 7.jūlijā plkst. 12.00 Kolkā - Kolkas Tautas nama mazajā zālītē. Atskatīsimies gan uz organizēto žurnālistu braucienu, gan uz Slīteres ceļotāju dienas datiem, atsauksmēm, kā arī uz iepriekšējā gada apmeklētāju monitoringa datiem u.c. Gaidīsim arī Jūsu viedokli, ierosinājumus, kā arī pieredzēto un novēroto Slīteres ceļotāju dienā. Būs arī kafija un tēja, ko šoreiz gatavos Dženeta Marinska.
Lai varētu labāk sagatavoties tikšanai, un sagatavot pietiekamā daudzumā kafiju un uzkodas, lūdzu iepriekš pieteikties, nosūtot pieteikumu uz adresi: aiva@celotajs.lv vai arī piezvanot pa tālr. 29175362 līdz š.g. 5. jūlijam.

Ar sveicieniem, Aiva Jakovela
Lauku ceļotājs

Attēls 22. Pēc pasākuma visus sadarbības partnerus, gidus, vietējos iedzīvotājus un uzņēmējus aicinājām kopā uz izvērtēšanas semināru, kura laikā katrs dalībnieks varēja izteikt savas idejas gan par jau notikušo pasākumu gan par pasākuma attīstību nākotnē. Pasākuma tika pieņemts lēmums arī 2011. gadā organizēt Slīteres ceļotāju dienu.

14. Komunikācija ar masu medijiem

Teorētiski komunikācija ar masu medijiem tiek noteikta komunikāciju plānā, tomēr, praksē būtiski ir ņemt vērā arī reālos apstākļus, aktualitātes un sekot līdzi atgriezeniskai saiknei, kādu sniedz gan žurnālisti, gan lasītāji un vajadzības gadījumā koriģēt komunikāciju plānu.

Kā komunicēt ar žurnālistiem, lai jūsu ziņa parādītos medijos? Ja ir iespējams, uzticiet šo darbu profesionālai kompānijai vai sabiedrisko attiecību profesionālim. Tomēr, ja esat nolēmuši ar to nodarboties paši, internetā ir daudz pieejama informācija par to, kā rakstīt preses ziņas un kā veidot sadarbību ar medijiem. No mūsu puses daži ieteikumi, kas, mūsuprāt, ir paši būtiskākie:

- ≈ Veidojot mediju listi, noskaidrojiet, kuri mediji un kuri žurnālisti attiecīgajos medijos raksta par jūsu pasākuma tēmu. Tā jūs nosūtīsiet ziņu tikai tiem žurnālistiem, kam jūsu tēma ir aktuāla, nepiepildot citu žurnālistu pastkastītes ar informāciju, kam tā nav aktuāla un neradot sliktu tēlu par savu uzņēmumu un parādot sevi kā profesionāli.
- ≈ Žurnālistu listē jūs variet iekļaut nacionālos laikrakstus un žurnālus, reģionālos laikrakstus, reģionālos un nacionālos interneta portālus, tematiskos medijus un portālus, nacionālos un reģionālos radio un televīzijas un ziņu aģentūras.
- ≈ Rakstot preses relīzi, mēģiniet paskatīties uz pasākumu, ziņu no malas un identificēt, kas no tā visa varētu būt interesanti cilvēkam, kurš nav tieši saistīts ar pasākumu un kuru jūs vēlētos redzēt pasākumā. Tas jums dos informāciju, kas ir galvenā preses relīzes ziņa, aktivitātes vai fakti un rakstot preses relīzi nepieciešams uz tiem likt akcentu. Pat tad, ja jums kā organizatoram viss pasākumā notiekošais šķiet svarīgs, mēģiniet atrast 1-2 galvenos akcentus, kuri ir svarīgi arī lasītājiem un tos izvērst. Pārāk daudz ziņas vienlaikus traucē lasītājam uztvert galveno.
- ≈ Veidojot sadarbību ar žurnālistiem, padomājiet, kāda ziņa žurnālistam varētu būt svarīga. Viena no kategorijām par kurām domā žurnālists ir – vai šī ziņa būs interesanta manam lasītājam? Ja spēsiet žurnālistam piedāvāt aktuālu, interesantu, jaunu informāciju, statistiku, faktus, jums ir lielākas izredzes, ka jūsu preses relīze tiks publicēta, jo būsiet devis savu ieguldījumu interesanta mediju satura veidošanā.
- ≈ Pēc mūsu pieredzes, par pasākumu ieteicams sūtīt medijiem vismaz 3 ziņas:

- ***Pirmā ziņa*** apt. 10 dienas pirms,
- ***Otrā ziņa***, apt. 2 dienas pirms,
- ***Trešā ziņa*** no 1-3 dienām pēc pasākuma.

  Katrā no ziņām norādiet, kas sekos turpmāk - papildus informācija vai pasākums, lai žurnālistiem intereses gadījumā būtu skaidrs. Kā arī norādiet, kur un kā iegūt papildus informāciju *(iesk. konkrēti kontakti)*.

- ≈ Sūtiet preses relīzi vai jebkādus pielikumus *word* formātā, lai žurnālists var kopēt informācijas fragmentus no jūsu nosūtītā materiāla. Ja pielikumā vēlaties pievienot dažas bildes, ko var izmantot publikācijās, pārliecinieties, ka tās ir atbilstošā kvalitātē: interneta portāliem (vismaz 75 DPI) un drukātiem medijiem (300 DPI). Tomēr vislabākais variants, ir izvietot smagākos materiālus uz sava servera vai mājas lapā un nosūtīt žurnālistiem Interneta adresi.
- ≈ Sazvanieties un ar žurnālistiem, kuru atspoguļojums jums ir īpaši svarīgs un aiciniet uz sadarbību. Iespējams, ka žurnālists jums dos vērtīgu atgriezenisko saikni par to,

cik šī ziņa ir interesanta. Tas jums var palīdzēt izveidot labāku preses relīzi un tikt plašāk publicētam.

≈ Informācijas saturu visiem medijiem sniedziet konsekventu, patiesu un kodolīgu. Lasītāju un žurnālistu uzticību var iedragāt pretrunīga informācija, kas izlasāma dažādos medijos.

≈ Izvirziet vienu personu no jūsu uzņēmuma, kas pārstāvēs šo pasākumu komunikācijā ar medijiem un ir iesaistīts pasākuma organizēšanā.

≈ Pēc pasākuma neaizmirstiet pateikt paldies masu medijiem, kas atbalstīja pasākuma publicitāti. To var izdarīt, sūtot pēc-pasākuma preses relīzi.

≈ Veiciet mediju monitoringu, lai apzinātu pasākuma publicitāti un mācītos no pieļautajām veiksmēm un neveiksmēm.

Lauku ceļotājam ir iestrādes sadarbībā ar žurnālistiem, t.sk.. sava žurnālistu e-liste, kurai regulāri tiek sūtīta informācija par uzņēmuma jaunumiem. Tāpēc žurnālistu liste un kontakti nebija jāveido no jauna.

Lai iepazīstinātu žurnālistus ar Slīteri un klātienē ar Ceļotāju dienas ideju, Lauku ceļotājs organizēja īpašu mediju braucienu 19. maijā, uz kuru aicināja visus ieinteresētos mediju pārstāvjus. Mediju brauciens bija organizēta tūre ar autobusu, kas iepazīstināja gan ar Slīteres nacionālā parka skaistākajām vietām, gan vietējo virtuvi, gan vietējiem institūciju pārstāvjiem un uzņēmējiem. Tā bija iespēja žurnālistiem intervēt klātienē organizatorus un vietējos iedzīvotājus, iejusties ceļotāja lomā un izstaigāt fragmentāri LC maršrutus, nobaudīt sklandraušus, kūpinātas zivis un pašdarītus mājas vīnus. Savukārt, organizatoriem tas deva iespēju veidot neformālus kontaktus ar žurnālistiem. Kopumā uz mediju braucienu pieteicās 41 žurnālists un fotogrāfs no dažādiem medijiem. 90% no mediju brauciena dalībniekiem pēc brauciena izveidoja publikācijas.

Attēls 23. Mediju brauciens. Žurnālisti gida pavadībā iziet vienu no maršrutiem "Kolkasraga aplis", kas tika piedāvāts arī Slīteres ceļotāju dienā un vēro sklandraušu gatavošanas demonstrāciju ŪŠU sētā, kas ir izvēlēta arī kā pasākuma centrālā vieta.

Komunikāciju plānā tika detalizēti izplānots darbs ar masu medijiem: preses relīžu nosūtīšanas datumi un preses relīžu aptuvenais saturs. Saskaņā ar komunikāciju plānu kopumā tika izsūtītas 5 preses relīzes un 4 informācijas medijiem:

1.Informācija medijiem. Mediju brauciens uz Slīteres nacionālo parku 19.maijā (izsūtīts 22. aprīlī)
2. Informācija medijiem. Mediju brauciens – jaunumi Slīterē (izsūtīts 11. maijā)
3. Informācija medijiem. 19.05 mediju brauciens (izsūtīts 17. maijā)
4. Informācija medijiem. 19.05 mediju brauciens (izsūtīts 21. maijā)

1. preses relīze. Lauku ceļotājs aicina uz Slīteres ceļotāju dienu (izsūtīts 24. maijā)
2. preses relīze. Latvijas apceļotājiem uz paplātes pasniedz "Gardu kumosu"- izdots pirmais Slīteres tūrisma ceļvedis (izsūtīts 4. jūnijā)
3. preses relīze. Sestdien Latvijas apceļotāji pulcēsies Slīterē! (izsūtīts 10. maijā)
4. preses relīze. Šodien (12.06.) tiekamies Slīteres ceļotāju dienā! (izsūtīts 12. jūnijā)
5. preses relīze. Lauku ceļotājs apkopo padarītā rezultātus (izsūtīts 17. jūnijā)

***1. Informācija medijiem. Mediju brauciens uz Slīteres nacionālo parku 19.maijā** (skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes)*

Labdien!
19. maijā "Lauku ceļotājs" aicina Jūs piedalīties mediju braucienā, lai iepazīstinātu ar Slīteres nacionālā parka jauno tūrisma piedāvājumu. Braucienu vadīs Asnāte Ziemele un Juris Smaļinskis, stāstot par 9 jauniem maršrutiem un tūrisma pakalpojumiem, SNP jaunizdoto ceļvedi, jauno pasākumu parkā - Slīteres ceļotāju dienu. Programma un informācija par pieteikšanos pielikumā. Lūdzam pieteikties līdz 14.maijam pa tālr. 67617600 vai e-pastu aiva@celotajs.lv.
Ar cieņu,
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs

***2. Informācija medijiem. Mediju brauciens – jaunumi Slīterē** (skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes)*

Labdien!
Asociācija "Lauku ceļotājs" izstrādājusi jaunus tūrisma produktus Slīterē, lai veicinātu tūrisma infrastruktūras attīstību Slīteres nacionālā parka teritorijā. Tagad ikviens vietējais un ārvalstu ceļotājs varēs iegūt izsmeļošu informāciju par galvenajiem kultūras, vēstures un dabas izziņas objektiem Slīterē!
Atgādinājums!!!
Lai iepazītos ar jaunumiem Slīterē, aicinām pieteikties uz Lauku ceļotāja organizēto mediju braucienu (ar autobusu) š.g. 19. maijā. Braucienu vadīs Asnāte Ziemele un Juris Smaļinskis, stāstot par 9 jauniem maršrutiem un tūrisma pakalpojumiem, SNP jaunizdoto ceļvedi, jauno pasākumu parkā - Slīteres ceļotāju dienu.
Lūdzam pieteikties līdz 14. maijam pa tālr. 67617600 vai e-pastu aiva@celotajs.lv .
Izbraukšana no Rīgas 19. maijā, plkst. 08:00 no veikala Globuss stāvlaukuma, Kalnciema ielā 41.
Pielikumā: Preses relīze - Jaunumi Slīterē (LV un RUS) un programma mediju braucienam 19. maijā (LV).
Ziņa presei LV:
http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/CelotajuDiena/Mediji/medijiem_sliteres_turisms_LV.pdf
Ziņa presei RUS:
http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/CelotajuDiena/Mediji/medijiem_sliteres_turisms_RUS.pdf
Programma mediju braucienam:
http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/CelotajuDiena/Mediji/Final_programma_SNP_19.05.10_zurnalisti.pdf

Ar cieņu,
Asnate Ziemele, Lauku Ceļotājs

3. Informācija medijiem. *(Nosūtīta tiem žurnālistiem, kas pieteicās uz žurnālistu braucienu.)*

Labdien!
Paldies par lielo interesi asociācijas "Lauku ceļotājs" organizētāja mediju braucienā uz Slīteri š.g. 19. maijā. Esam saņēmuši jūsu pieteikumu un reģistrējuši Jūs kā brauciena dalībnieku.
Gaidīsim Jūs 19. maijā, plkst. 08:00 pie veikala Globuss stāvlaukuma, Kalnciema ielā 41. Aicinām būt laicīgi, jo dienas programma ir gara, un atgriešanos Rīgā plānojam ap plkst. 21.00 vakarā.
Ja brauciena dienā jums rodas kādi jautājumi, lūdzu, zvaniet: 29395185 (Juris Smaļinskis.
!!! Liels lūgums informēt mūs laicīgi, ja gadījumā jūsu plāni dalībai mainās, lai varam brīvo vietu piedāvāt kādam citam žurnālistam.
Un atcerieties, ka Kurzemē laiks vienmēr ir daudz vēsāks un vējaināks - silta jaka, ērti staigājamie apavi un kāds lietu/vēju aizturošs apģērbs būs noderīgs.
P.s. Programma mediju braucienam: http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/CelotajuDiena/Mediji/Final_programma_SNP_19.05.10_zurnalisti.pdf
Uz tikšanos!
Ar cieņu,
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs

4. Informācija medijiem. Mediju brauciens uz Slīteres nacionālo parku 19.maijā *(skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes.)*

Labdien!
Paldies par Jūsu dalību "Lauku ceļotājs" organizētāja mediju braucienā uz Slīteri, š.g. 19. maijā. Mēs vēlējāmies iepazīstināt Jūs ar Slīteres reģiona unikālam dabas bagātībām, viesmīlīgajiem Slīteriešiem un gardajiem ēdieniem. Ceram, ka arī Jūs atgriezāties mājās ar pozitīvām emocijām un daudz jauniem iespaidiem!

Savus iespaidus esam saglabājuši foto galerijā: http://www.gallery.celotajs.lv/index.php?album=%2FEvents%2F2010%2F00519_Slitere_zurnalisti
(Ja vēlaties kādu no bildēm izmantot publikācijām, lūdzu, sazinieties ar mums: aiva@celotajs.lv un mēs nosutīsim izvelēto foto labā kvalitātē vai paroli)
Pielikumā sūtam Jums koriģēto pasākuma programmu ar precizētu informāciju par dienas gaitu un Slīteriešiem, kas mūs laipni uzņēma Slīterē: Jānis Dambītis, Dženeta Marinska, Ālanda Pūliņa, Signe Dišlere un Varis Banģieris. Paldies viņiem! Paldies arī mūsu projekta sadarbības partneriem: Dundagas novada domei un Slīteres nacionālā parka administrācijai.

Mums žēl, ka nevarējām apskatīt Šlīteres dabas taku, kas neplānoti, tehnisku iemeslu dēļ, bija slēgta. Bet zinām, ka unikālā taka būs pieejama 12.jūnijā - Slīteres ceļotāju dienā. Žurnālistiem tiks organizēts speciāls maršruts (ar autobusu no Rīgas) pasākuma ietvaros, lai atklātu un izzinātu 12 Slīteres dārgumus. Papildus informācija sekos.

P.s. Lūgums visiem tiem žurnālistiem, kas ir atspoguļojuši šo braucienu savos medijos, informēt par to Lauku ceļotāju: aiva@celotajs.lv. Un vēlreiz atgādināt pieminēt EK Life programmu, kā projekta finansētājus.

Paldies Jums un uz tikšanos 12. jūnijā atkal Slīterē!
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs

Sīkāka informācija par Slīteres ceļotāju dienu: www.celotajs.lv/sliteresdiena
Pievienojies Lauku ceļotājam Twitter un saņem regulāri aktualitātes: www.twitter.com/laukucelotajs

1. Preses relīze. Lauku ceļotājs aicina uz Slīteres ceļotāju dienu *(skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes.)*

Labdien!
Asociācija "Lauku ceļotājs" aicina Latvijas iedzīvotājus šovasar apceļot Slīteres nacionālo parku, lai izzinātu un iepazītu Slīteres dabas unikalitāti un vietējo iedzīvotāju - lībiešu kultūru un tradīcijas.
Š.g. 12. jūnijā ikvienam iedzīvotajam ir iespēja piedalīties Slīteres ceļotāju dienā, apceļot Slīteri profesionālu gidu pavadībā (bez maksas), iepirkties vietējo ražotāju un amatnieku tirgū un baudīt koncertu ar lībiešu mūziku un valodu.
Slīteres ceļotāju dienu organizē "Lauku ceļotājs" sadarbībā ar Dundagas novada domi un Slīteres nacionālā parka administrāciju, ka arī citiem sadarbības partneriem.
Detalizēta informācija par Slīteres ceļotāju dienu: www.celotajs.lv/sliteresdiena
Aicināsim arī Jūs pievienoties ceļotāju autobusam no Rīgas, kas dosies uz Slīteres ceļotāju dienu.
Pielikumā: Preses relīze - LAUKU CEĻOTĀJS AICINA ATKLĀT SLĪTERES DĀRGUMUS! (LV)
Tiekamies Slīteres ceļotāju dienā!

Ar cieņu,
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs
Kontaktpersona medijiem:
Elīna Kalēja, Lauku ceļotājs (Tālr. e-pasts)

Seko Lauku ceļotāja jaunumiem Twitter: www.twitter.com/laukucelotajs

2. Preses relīze. Latvijas apceļotājiem uz paplātes pasniedz "Gardu Kumosu" *(skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes.)*
Labdien!
Lauku ceļotājs vēlas iepriecināt visus Latvijas apceļotājus ar jaunu, profesionālu Slīteres tūrisma ceļvedi. (skat. pielikumu) Tas ir pirmais šāda satura un apjoma tūrisma ceļvedis par Latvijas nacionālo parku - Natura 2000 teritoriju. Izdevums ir bagāts gan ar detalizētu ceļotājam svarīgu informāciju, gan ar fotomateriālu, kas sniedz pilnvērtīgu ieskatu par visiem Slīteres nacionālā parka teritorijā atrodamiem vēsturiskiem, kultūras, dabas izziņas objektiem. Ceļvedis izdots EK LIFE programmas projekta POLPROP ietvaros.
Jaunais ceļvedis tiks prezentēts un dāvināts visiem tiem, kas piedalīsies Slīteres ceļotāju dienas pasākumā š.g. 12. jūnijā, kad būs iespēja arī praktiski izmantot ceļvedī iekļauto informāciju.

Visi tie žurnālisti, kas vēlas doties turp un atpakaļ uz Slīteres ceļotāju dienu ar Lauku ceļotāja autobusu un piedalīties kādā no ceļotājiem piedāvātajiem maršrutiem, lūdzam pieteikties pie Aivas (aiva@celotajs.lv) līdz š.g. 9. jūnijam.

Informācijai: Izbraukšana no Rīgas 12. jūnijā, plkst. 08:00 no veikala Globuss stāvlaukuma, Kalnciema iela 41 un atpakaļ uz Rīgu - plkst. 19.00 no Kolkas, kempinga Ūši.
Informācija par maršrutiem un pasākuma programmu skat. www.celotajs.lv/sliteresdiena
Pielikumā:
Preses relīze - LATVIJAS APCEĻOTĀJIEM UZ PAPLĀTES PASNIEDZ "GARDU KUMOSU" - Izdots pirmais Slīteres tūrisma ceļvedis (LV)
Slīteres ceļvedis - vāka foto
Ielūgums uz Slīteres ceļotāju dienu
Ar cieņu,
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs

3. Preses relīze. Sestdien Latvijas apceļotāji pulcēsies Slīterē! *(skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes)*
Labdien!
Asociācija "Lauku ceļotājs" šogad pirmo reizi organizē īpašu pasākumu tiem Latvijas iedzīvotajiem, kas vēlas apzināt vēl neiepazītas Latvijas āres. Šoreiz ceļošanas svētki tiek organizēti Slīteres nacionālajā parkā, kur šo sestdien, 12. jūnijā notiks Slīteres ceļotāju diena. Organizatori aicina uz pasākumu lielus un mazus ceļotājus, kas vēlas iejusties rūdīta ceļotāja lomā un izbaudīt piedzīvojumiem bagātu dienu kopā ar savu ģimeni, draugiem un kolēģiem.
Būsim pateicīgi par šīs informācijas publicēšanu un cilvēku informēšanu par ceļošanas un aktīvas atpūtas iespējam šajā nedēļas nogalē!

Pielikumā nosūtām jums arī saiti uz Slīteres ceļotāju dienai veltītu e-avīzes izdevumu pdf formātā. Ceram, ka šī informācija būs noderīga un iedvesmos jūs piebiedroties ceļotāju pulkam.
Pielikumā: Preses relīze - SESTDIEN LATVIJAS APCEĻOTĀJI PULCĒSIES SLĪTERĒ! (LV)

Pielikumā: Slīteres ceļotāju dienas vēstnesis (LV), (PDF)
http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/CelotajuDiena/avize_slitere.pdf

Ar cieņu, Asnāte Ziemele Lauku Ceļotājs

4. Preses relīze (radio). Šodien (12.06.) tiekamies Slīteres ceļotāju diena! *(skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes.)*

Labrīt,
Šodien Lauku ceļotājs aicina visus Latvijas apceļotājus uz Slīteres ceļotāju dienu, kad būs iespēja gan ceļot bezmaksas profesionālu gidu pavadībā, gan iepirkties vietējā tirdziņā un klausīties lībiešu mūzikas koncertu. Visi laipni aicināti šodien uz Slīteri! Vairāk informācija pielikumā!
Jauku nedēļas nogali vēlot,
Elīna Kalēja, Lauku ceļotājs

5. Preses relīze. Lauku ceļotājs apkopo padarītā rezultātus. *(skat. 11. Pielikumu. Preses relīzes.)*

Labdien!
Pagājušā nedēļā, 9 jūnijā, Rīgā, noslēdzās Lauku ceļotāja organizētā Starptautiskā lauku tūrisma konference, kur piedalījās 200 dalībnieki no 23 valstīm - Vācijas, Spānijas, Anglijas, Francijas, Beļģijas, Nīderlandes, Itālijas, Ungārijas, Bulgārijas, Grieķijas, Slovēnijas, Igaunijas, Lietuvas, Baltkrievijas, un citam valstīm. Savukārt, 12 jūnijā Slīteres nacionālajā parkā Lauku ceļotājs sadarbībā ar Dundagas novada domi organizēja Slīteres ceļotāju dienu, kuras ietvaros Slīteri viena dienā apceļoja vismaz 600 ceļotāju. Šodien, apkopojot padarīto, esam gandarīti, ka abi lielie pasākumi ir noslēgušies ar labiem rezultātiem, pozitīvām atsauksmēm un jaunam idejām nākotnei.

Paldies visiem masu mediju pārstāvjiem par dalību mediju braucienā, preses konferencē un par atbalstu informācijas atspoguļošanā. Ceram uz turpmāku abpusēju sadarbību! Sekojiet Lauku ceļotāja jaunumiem Twiter: http://www.twitter.com/laukucelotajs

Pielikumā: Preses relīze - Lauku ceļotājs apkopo padarītā rezultātus (LV)
Foto galerija un atsauksmes pieejamas šeit:
http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/results_lv.html

Ar cieņu,
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs

Pēc katras preses relīzes izsūtīšanas mēs apkopojām informāciju visos medijos, lai apkopotu publikācijas. ***Par Slīteres ceļotāju dienu apzinātas kopumā 76 publikācijas, intervijas, ziņas, radio, prese, ziņu portāli, interneta TV, citi interneta resursi, blogi***

Publikācijas bija tādos medijos kā: ***Žurnāli:*** *GEO, Pastaiga, Tūrisms, Vides Vēstis;* ***Nacionālie laikraksti****: Dienas Sestdiena, Dienas Izklaide, Latvijas avīze "Atpūta. Vaļasprieks", Latvijas Vēstnesis;* ***Reģionālie laikraksti:*** *Talsu Vēstis, Ventas Balss, Kursas laiks, Kurzemnieks, Dzirkstele, Liesma, Novadnieks, Dundadznieks;* ***Ziņu portāli:*** *tvnet.lv, delfi.lv, apollo.lv, kasjauns.lv, rekurzeme.lv, reitingi.lv, ziemllatvija.lv, nozare.lv, ziemelkurzeme.lv, aluksniesiem.lv, liesma.info, travelnews.lv, tours.lv, gazeta.lv, lv.lv;* ***Radio:*** *Latvijas radio 1 ziņas, LR4 "Vietējais jautājums";* ***Citi interneta resursi:*** *celotajs.lv, dundaga.lv, slitere.lv, gnp.lv, B2Binfo.lv,*

agropols.lv, valmraj.lv, livones.lv, talsitourism.lv, laukutikls.lv, icelo.lv, kolkasrags.lv, notikumi.lv, lauki.lv, losp.lv, seakayak.lv, nupat.lv, daba.gov.lv, tourism.ventspils.lv, unity.lv, atputasbazes.lv, mamut.lv; ***Interneta TV****: skatiens.lv*

15. Komunikācija ar politiķiem un saistītām institūcijām

Iesaistīt pasākuma organizācijā un norisē atbildīgo ministriju/publisko organizāciju speciālistus ir svarīgi, lai pasākums iegūtu citu – nacionāla līmeņa skanējumu, vienlaicīgi vēstot par to, ka pasākums ir svarīgs nozares (dabas / vides aizsardzība un tūrisma attīstība) attīstībai. Arī vietējiem iedzīvotājiem, protams, ir svarīgi un pagodinoši, ja pasākumu atklāj un uzruna saka atbildīgais ministrs, parādot šim pasākumam un vietējiem cilvēkiem valsts un savas ministrijas cieņu. Tāpat arī masu mediju uzmanība tiek vairāk pievērsta pasākumam, ja tajā piedalās nozares atbildīgais ministrs. Nav jāaizmirst, ka šādos pasākumos noteikti tiek skartas vairākas sfēras: kultūras, zemkopības/zvejniecības, reģionālā attīstība, ekonomika un vide.

<u>Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:</u>

Life programmas atbalstītam projektam POLPROP-NATURA tika izveidota Politikas grupa, kurā iesaistīti pārstāvji no visām atbilstošajām valsts un nevalstiskajām institūcijām: Ekonomikas ministrijas, Vides ministrijas, Valsts kultūras pieminekļu un aizsardzības inspekcijas, Zemkopības ministrijas, Reģionālās attīstības ministrijas, Dabas aizsardzības pārvaldes un Arhitektu savienības. Šai grupai un papildus citām nozares grupām, kas LC bija apkopotas e-pastu adrešu grupās, regulāri tika izsūtīta SCD informācija. Pasākumu atvērt piekrita Vides ministrs Raimonds Vējonis, kas uzrunāja ceļotājus pēcpusdienā Kolkā, piedaloties arī vairākās intervijās un pasniedzot balvas uzvarētājiem. Pasākumu atbalstīja ar Tūrisma attīstības valsts aģentūra, kas izsūtīja ziņu saviem kontaktiem.

Attēls 24. Pasākuma noslēguma koncerta atklāšanā Vides ministrs Raimonds Vējonis uzrunāja visus Slīteres ceļotāju dienas dalībniekus.

Lai informētu lauku ceļotāja sadarbības partnerus tūrisma politikas plānošanas nozarē un tūrisma vidē, Lauku ceļotājs izsūtīja sadarbības partneru e-listei vairākas ziņas.
1. ziņa tūrisma politikas veidotājiem, sadarbības partneriem, tūrisma operatoriem, aģentiem (2010. gada 7. aprīlī, 2 mēneši pirms pasākuma). *Ziņa tika papildināta ar uzsaukumu, kurā ir*

pasākuma īss apraksts, programma, maršruti un pasākuma sponsori. Skat 1. Pielikums – Uzsaukums.
Sveiciens!
Ar šo gribu Jūs informēt un, protams, arī pašus kopā ar draugiem un ģimenēm aicināt piedalīties pasākumā 12.06.2010 "Slīteres ceļotāju diena" Slīteres nacionālajā parkā. Īss pasākuma apraksts un ideja pielikuma dokumentā. Tur atradīsiet arī pasākuma programmu un gaidāmos ceļojumu maršrutus. Pasākumu organizējam mūsu Life projekta POLPORP ietvaros, sadarbībā ar Dundagas pašvaldību, SNP administrāciju, aktīvu Dundagas novada iedzīvotāju atbalstu un līdzdarbošanos. Lai pasākums izdotos tik pozitīvs, ka esam to iecerējuši - nepieciešams arī Jūsu atbalsts, idejas, komentāri. Pasākuma mērķis ir ne tikai veicināt SNP teritorijas atpazīstamību, bet "savest kopa" visas puses draudzīgā, kopīgā notikumā, ko tajā pusē viņi paši jau dēvē par saviem Svētkiem un nākotnē redz, kā ikgadēju notikumu. Plašāku publicitāti esam iecerējuši sākt ar maija sākumu, iesaistot masu medijus un potenciālos ceļotājus. Arī pati programma vēl tiks papildināta.
Kad datums nāks tuvāk - došu ziņu par mūsu organizēto transportu jums, ka īpašajiem viesiem, no Rīgas uz Slīteri, lai variet teikt, ja vēlaties pievienoties.
Vairāk par pasākumu šobrīd atradīsiet šeit: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/info.html .
Priecāsimies par ierosinājumiem, komentāriem, viedokļiem.
Ar cieņu, Asnāte Ziemele (29285756)
Lauku ceļotājs

***2. ziņa tūrisma politikas veidotājiem (2010. gada 24. maijs, 20 dienas pirms pasākuma).** Ziņa tika papildināta ar ielūgumu un aicinājumu pieteikties visus interesentus apmeklēt pasākumu organizētā autobusā, ko organizē Lauku ceļotājs no Rīgas speciāli uz Slīteres ceļotāju dienu.*

Cien. kolēģi:
Lai atklātu jaunos tūrisma maršrutus, rosinātu publisko diskusiju un prezentētu Slīteres nacionālā parka ceļvedi un brīvdabas stendus, Lauku ceļotājs aicina Jūs apmeklēt vienas dienas pasākumu - SLĪTERES CEĻOTĀJU DIENU, š.g. 12. jūnijā. Šīs dienas ideja ir vietējo Slīteres iedzīvotāju iniciēta, un Lauku ceļotāja organizēta sadarbībā ar Dundagas novada domi un Slīteres NP administrāciju. Slīteres ceļotāju diena tiks izziņota plašsaziņas līdzekļos, aicinot visus Latvijas iedzīvotājus, apceļot Slīteri, izmēģināt jaunos Lauku ceļotāja izstrādātos maršrutus (ar kājām, velo, laivām, auto, izziņas), iepazīstot šī reģiona unikālās dabas bagātības, augu un dzīvnieku sugu daudzveidību un vietējo iedzīvotāju - lībiešu vēsturi, kultūru un kulināriju. Teiksim lielu paldies, ja informēsiet arī Jūs potenciālos ceļotgribētājus (pārsūtot programmu pielikumā) - savus draugus, paziņas - par Slīteres ceļotāju dienu!
Pasākuma dienā aicinām Jūs katru kā īpašo viesi piedalīties īpaši organizētā braucienā (ar autobusu no Rīgas kopā ar Juri Smaļinski) - "ATKLĀJ SLĪTERES 12 DĀRGUMUS", kura laikā iepazīstināsim Jūs ar Slīteres unikālākajiem faktiem un skaistākajām vietām, un protams, pašiem aktīvi ceļojot. Izbraukšana no Rīgas plānota plkst. 9.00, atgriešanas ap plkst. 21.00. Detalizēta programma sekos! Pēc maršruta apguves būs iespēja apmeklēt vietējo ražotāju un amatnieku tirgu - "RAŽOTS SLĪTERĒ", nogaršot gardāko zivju zupu Kurzemē "KALĀ PIVĀD" (no lībiešu val. - zivju svētki) un apmeklēt Lībiešu paštdarbības kolektīvu koncertu.
Pasākums tiek organizēts EK Life programmas projektā "Vides politikas un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, demonstrējot tūrisma attīstības ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā Slīteres nacionālajā parkā – Natura 2000 teritorijā". Tāpēc stāstīsim, ko esam ieplānojuši un jau izdarījuši projektā - aktivitātes, kas nozīmīgas kopuma Latvijai, attīstot līdzsvarotu tūrismu dabas teritorijās.
Informāciju par Slīteres ceļotāju dienu Jūs variet iegūt apmeklējot:

www.celotajs.lv/sliteresdiena. Lūdzam šo dienu ierakstīt Jūsu kalendārā, un dodiet ziņu, atbildot uz šo e-pastu, ja gribiet pievienoties autobusa grupai no Rīgas.
P.S. Ieskatu, kā šobrīd izskatās Slītere, variet gūt no mūsu fotogalerijas, jo nupat Slīterē bijām kopā ar 40 žurnālistu grupu - tagad gaidām pozitīvisma pilnas publikācijas par Slīteri :-) http://www.gallery.celotajs.lv/index.php?album=%2FEvents%2F2010%2F00519_Slitere_zurnalisti%2F&page=1
Uz tikšanos Slīterē!
Ar cieņu, Asnāte Ziemele (tel. 29285756), Lauku ceļotājs

3. ziņa tūrisma politikas veidotājiem (2010. gada 8. jūnijs, 4 dienas pirms pasākuma).
Sveiki, draugi!
*Vēl reizi atgādinu par Slīteri un gribu lūgt tiem, **kas vēlas braukt ar mūsu autobusu uz Kolku/Košragu plkst.8.00 no Rīgas** (no Kalnciema ielas Superneto veikala) un ~19.00 atpakaļ no Kolkas, lūdzu pieteikties līdz ceturtdienai aiva@celotajs.lv. Nekādu īpašu tūri autobusa braucējiem neorganizēsim - zinām, ka uz vietas būs pietiekami daudz aktīva darāmā :-).*
Kā jāgatavojas Slīteres dienai - lasiet te - 8.soļi, lai diena izdotos: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/info.html?lang=lv
Un izvēlieties savu maršrutu variet te http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/mars_lv.html
Aiva un Elīna noteikti var palīdzēt ieteikt, ar ko katra īpaša.
Tiekamies Slīterē!
Ar cieņu, Asnāte

4. ziņa tūrisma politikas veidotājiem (2010. gada 21. jūnijs, 9 dienas pēc pasākuma).
Sveiki Slīterieši, draugi un kolēģi,
12. jūnijā Kolka un Slīteres nacionālais parks piedzīvoja Slīteres Ceļotāju dienu. Ziniet - pārsteidza, bet tiešām - gandrīz puse no mūsu reģistrētajiem 600 ceļotāju dienas apmeklētajiem Slīteres nacionālajā parkā bija pirmo reizi. Zinu, ka daudzi no Jums bija klātienē (protams, nemaz nerunājot par gidiem, organizatoriem, palīgiem, pašvaldību...), bet daudzi juta līdzi mums visiem sirdi, lai šī diena izdotos. Man pašai bija pārsteigums un milzu gandarījums, ka tik daudz kvalitatīvu ceļotāju bija it visur Slīterē - tie, kas no sirds novērtēja Slīteres dārgumus un īpašo vērtību, tie, kas gribēja iepazīt Slīteres dabu, cienot tās cilvēkus un vēsturi. Un tā pozitīvā noskaņa it visur šajā dienā bija tik neparasta, ka šķita - Slīterē sabraukuši draugi - tik daudz draugu kopā!!! :-) Milzīgs paldies visiem Slīteres dienas organizatoriem - te nespēšu uzskaitīt visus, bet zinu, ka tikai kopīgi strādājot šādas dienas izdodas.
Slīteres ceļotāju dienas bildes, rezultātu e-avīzi, statistiku skatiet te: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/results_lv.html. Sūtiet arī savus piedzīvojumu stāstus, atsauksmes un fotogrāfijas par šo dienu vai citu savu ceļojumu iespaidiem Slīterē!
Slīteres jaunais tūrisma ceļvedis pieejams Lauku ceļotāja birojā, Kolkasraga un Dundagas TICos bez maksas, vai skatieties to elektroniski: http://www.celotajs.lv/p/SliteresCelvedis2010/view_lv.html .
Lauku ceļotājs jums novēl priecīgus Jāņus, gardu sieru, putojošu alutiņu un lustīgas Līgo dziesmas!!! Līgo!
Lai jauki ceļojumi Slīterē un citas brīnumskaistas dabas vietas Latvijā šovasar!
Ar cieņu, Asnāte

16. Komunikācija ar pasākuma dalībniekiem

Komunikācija ar pasākuma dalībniekiem sākas tanī brīdī, kad pirmo reizi informējat par pasākuma norisi plašāku auditoriju. Lai komunikācija noritētu veiksmīgi, visas aktivitātes un komunikāciju kanālus rūpīgi ieplānojiet pasākuma komunikāciju plānā, iesk. kalendārā. *(skat. Komunikāciju plāna izstrāde)*. Tas palīdzēs jums izvairīties no informācijas vakuuma vai informācijas pārslodzes situācijas.

Kā plānot komunikāciju ar dalībniekiem?

≈ Lai identificētu ieteicams informācijas nodošanu plānot tā, lai pakāpeniski potenciālais dalībnieks iegūtu arvien jaunu un plašāku informāciju. Tas nozīmē, ka iesākumā sniedzam īsu informāciju ar saitēm uz papildus informāciju un / vai iespēju pierakstīties regulārai informācijai. Nākamajās ziņās jau varam sniegt detalizētāku informāciju.
≈ ņemot vērā lielo informācijas apjomu, ko ik dienas saņemam savos e-pastos, pastkastēs, tv, radio, presē un uz ielām, svarīgi ir noformulēt ziņu dalībniekam īsi, kodolīgi un interesanti.
≈ svarīgi, lai dalībnieks jūtas vadīts cauri informācijai un viņam ir iespēja sekot informācijai tikai tik daudz cik viņam tas nepieciešams. Tas nozīmē garāku informāciju sadalīt blokos.
≈ Vizuāls materiāls, foto vai video padarīs informāciju interesantāku un vieglāk uztveramu, tāpat arī asprātīgs humors vai karikatūra.

Pateicoties mūsdienu informācijas komunikācijām, ikviena ziņa var izplatīties "zibenīgā ātrumā". Tas ir labi, ja vēlamies, lai ziņa sasniedz daudz cilvēkus, bet nav labi, ja priekšlaicīgi sniedzam kādu kļūdainu informāciju. Tāpēc pirms sniedziet pirmo informāciju par pasākumu:

≈ pārliecinieties, ka pasākuma datums un vieta vairs nemainīsies;

≈ pārliecinieties, ka pasākuma pamatinformācija un programma konceptuāli vairs nemainīsies;

≈ iekļaujiet skaidru kontaktinformāciju (ja iespējams arī telefonu), lai cilvēkiem ir iespēja jūs sakontaktēt aktuālu jautājumu gadījumā. Iespējams, ka šādā veidā jūs atrod kāds potenciāls informatīvs atbalstītājs, sponsors vai sadarbības partneris.

≈ pārliecinieties, ka jums ir resursi, lai operatīvi atbildētu uz e-pastiem vai telefona zvaniem. Pasākuma tēlu var būtiski sagraut telefona numuri, kurus nekad nevar sazvanīt vai epasta adreses, no kurām nenāk vai ilgi nāk atbildes.

≈ norādiet veidu, kā tiks saņemta nākamā, jaunākā vai plašākā informācija.

≈ norādiet veidu, kur un kā varēs pieteikties pasākumam (ja plānota pieteikšanās)

≈ aiciniet informācijas saņēmējus, nodot informāciju par jūsu pasākumu tālāk, saviem paziņām, draugiem un kolēģiem. Kaut neliela daļa to arī izdarīs, un jūs iegūsiet bezmaksas reklāmu. Piem. pēc Twitter datiem, 9% no šī sociālā tīkla lietotājiem, pārsūta sev interesējošo informāciju arī tālāk.

Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:
Lai sniegtu informāciju potenciālajiem dalībniekiem par SCD, Lauku ceļotājs kopumā izveidoja vairākas informācijas ziņas, kuras nedaudz adaptējot izmantoja dažādos komunikāciju kanālos.

1. ziņa dalībniekiem (2010. gada 25. maijs, 19 dienas pirms pasākuma) – tika izsūtīta: *a) Lauku ceļotāja e-listē, b) Slīteriešu e-listē, c) lībiešu e-listē, d) adaptēts ielūgums pdf. formātā, ko lauku*

ceļotāja darbinieki izsūtīja savām e-listēm, facebook profilos, draugiem.lv profilos, d) Lauku ceļotāja Twitter profilā, e) organizatori izsūtīja ielūgumus visiem Slīteres tūrisma gidiem un ar organizēšanu saistītajiem ar lūgumu pārsūtīt ielūgumu tālāk saviem draugiem, f) adaptēts ielūgums tika izdrukāts un izvietots Lauku ceļotāja organizētās starptautiskās tūrisma konferences dalībnieku mapītēs.

Labdien, ceļotāj,
Aicinām tevi uz piedzīvojumiem bagātu dienu Slīterē! Jeb kā vietējie lībieši to sauc - Livod Randa.
Lauku ceļotājs organizē š.g. 12. jūnijā Slīteres ceļotāju dienu, kurā ikvienam: lielam un mazam, būs iespēja iejusties rūdīta ceļotāja ādā un pēc izvēles piedalīties 14 dažādos tūrisma maršrutos profesionālu gidu pavadībā. Bezmaksas! Būs iespēja doties pārgājienos, piedalīties velo, laivu vai izziņas maršrutos, ka arī apceļot Slīteri ar savu auto. Bet, ja velēsies, varēsi pie reģistrācijas saņemt jauno Slīteres tūrisma ceļvedi un ceļot individuāli savā nodabā un tempā.

Paralēli ceļošanai, šajā dienā būs iespēja apmeklēt vietējo amatnieku un ražotāju tirgu, ēst Kurzeme gardākos sklandraušus un zivju zupu "KALA PIVAD" (lībiski – zivs svētki), baudīt vietējo lībiešu viesmīlību, valodu un mūziku, pacienāt sevi ar Užavas alu un piedalīties dažādās loterijās. Ja vēlies apgūt kādus jaunus lībiešu vārdus, ieskaties latviešu - lībiešu vārdnīcā.
Brauc pats un aicini līdzi savu ģimeni un draugus. Kopā ceļot ir interesantāk!
Papildus informāciju par pasākumu vari iegūt: www.celotajs.lv/sliteresdiena
Vienmēr aktuāla informācija. Pievienojies! www.twitter.com/laukucelotajs
Uz tikšanos Slīterē! Tavs Lauku ceļotājs
P.s. Ja tev rodas kādi jautājumi, lūdzu, sazinies ar mums: aiva@celotajs.lv, tālr. 67617600 (Aiva)

2. ziņa dalībniekiem (2010. gada 8. jūnijā, 4 dienas pirms pasākuma) – tika izsūtīta: *a) Lauku ceļotāja e-listē, b) Slīteriešu e-listē, c) lībiešu e-listē, d) Lauku ceļotāja Twitter profilā. Otrā ziņa tika izsūtīta kopā ar speciāli pasākumam veidotu Lauku ceļotāja e-avīzes pirmo izdevumu. Skat. 2. Pielikumu - Pirmā E-avīze.*

"Sveiks Ceļotāj,
Vai esat jau ieplānojuši šo sestdien, 12. jūnijā doties uz Slīteri?
Ja nē, mēs Jūs aicinām pievienoties Slīteres ceļotāju dienai. Tā būs piedzīvojumiem bagāta diena, kas veltīta tūrismam, aktīvai atpūtai, dabas un lībiešu kultūras izzināšanai Slīteres nacionālajā parkā!
Brauciet pats un aiciniet līdzi savu ģimeni un draugus! Kopa ceļot ir interesantāk! Visiem ceļotājiem ierodoties Slīterē, tiks dāvināts jaunais Slīteres tūrisma ceļvedis, pirmais tik apjomīgais informācijas materiāls domāts tiem, kas vēlas apceļot Slīteri.
Būs arī dažādas loterijas un viktorīnas, kurās varēsiet iegūt vērtīgas balvas!!!
Lasiet Slīteres ceļotāju dienai veltītu e-avīzi un uzziniet daudz interesantā par Slīteri un ceļotāju dienu! http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/PolProp/CelotajuDiena/avize_slitere.pdf
Vēlamies Jums sniegt dažus ieteikumus, plānojot savu ceļojumu uz Slīteri:
1. Ludzu parūpējieties, lai jums būtu līdzi pretodu līdzekļi un, lai odi jums netraucētu baudīt ceļošanu un koncertu
2. Kolkā uz vietas nav bankomāti, tamdēļ parūpējaties par skaidru naudu, lai varat iegadāties tirgu dažādus labumus.
3. Ja plānojat doties garajos maršrutos, nemiet līdzi savas sviestmaizes un dzeramo.
4. Nav slikta laika, ir tikai nepiemērots apģērbs! Parūpējaties, lai jums ir ērts, celošanai piemērots apģērbs un apavi.

5. Pat tad, ja jūsu pilsētā līst lietus, Slīterē var spīdēt saule, tāpēc painteresējies par laiku 12. jūnija rītā. Slīterē ir zemākais nokrišņu daudzums Latvijā.
6. Paņemiet līdzi arī savus fotoaparātus, jo jums būs iespēja piedalīties arī foto konkursā. Lasiet sīkāk e-avīzē.
Vairāk informācija: www.celotajs.lv/sliteresdiena
Tiekamies Slīterē 12. jūnijā!
Asnāte Ziemele, Lauku ceļotājs

3. ziņa dalībniekiem (2010. gada 21. jūnijā, 9 dienas pēc pasākuma) – tika izsūtīta: *a) Lauku ceļotāja e-listē, b) Slīteriešu e-listē. Trešā ziņa tika izsūtīta kopā ar speciāli pasākumam veidotu Lauku ceļotāja e-avīzes otro izdevumu. Skat. 3. Pielikumu - Otrā e-avīze.*

Sveiks Ceļotāj,
12. jūnijā Kolka un Slīteres nacionālais parks piedzīvoja Slīteres Ceļotāju dienu http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/results_lv.html. Gandrīz puse no 600 ceļotāju dienas apmeklētajiem Slīteres nacionālajā parkā bija pirmo reizi. Varbūt Jūs vēl to nezināt – nacionālais parks nav slēgta teritorija, kurā nav atļauts ieiet... gluži otrādi – tā ir vieta, kur interesanti pavadīt brīvdienas un piedzīvot to, kas nav pieejams nekur citur. Slīteres ceļotāju dienā bez maksas varēja izmēģināt 14 dažādus piedzīvojumus – tūrisma maršrutus gan kajāmgājējiem, gan velo, laivu vai auto braucējiem, par kuriem lasiet un bildes skatieties e-avīzē: http://www.celotajs.lv/cont/conf/conference/100612-CD/avize/avize_slitere_2.pdf . Lasiet un sūtiet arī savus piedzīvojumu stāstus un atsauksmes, fotogrāfijas - līdz 28.jūnijam turpinās fotokonkurss! - uz e-pastu elina@celotajs.lv
Ja esat nolēmuši Slīteri apceļot paši, jautājiet Lauku ceļotāja birojā, Dundagas un Kolkasraga informācijas centros pēc jaunā bezmaksas Slīteres tūrisma ceļveža, vai skatieties to elektroniski: http://www.celotajs.lv/p/SliteresCelvedis2010/view_lv.html . Ceļvedī ir informācija gan par maršrutiem, naktsmītnēm, apskates vietām, gan kartes un kontakttālruņi, gan vietējie nostāsti un leģendas.
Ar saviem iespaidiem vai priekšstatiem par Slīteres nacionālo parku lūdzam aizpildīt elektronisku aptaujas anketu un piedalīties ikgadējā loterijā (100Ls Lauku ceļotāja dāvanu karte) http://aptaujas.celotajs.lv/qst/survey/snp/
Lauku ceļotāja birojā pieejami arī citi bezmaksas izdevumi – ceļveži/kartes pa Latviju pārgājieniem, velobraucieniem, laivošanai, skatu vietām. Iegādājoties naktsmītņu katalogu „Atpūta laukos" grāmatnīcās, bezmaksas ceļveži/kartes ir pielikumā.
Lauku ceļotājs jums novēl priecīgus Jāņus, gardu sieru, putojošu alutiņu un lustīgas Līgo dziesmas!!! Līgo!
Asnāte Ziemele, Lauku Ceļotājs

17. Pasākuma norise

Ja pasākuma plānošana un veikta rūpīgi un sagatavošanās darbi noritējuši laicīgi, pasākuma norise notiek bez īpašas aizķeršanās, tomēr katrs pasākums var sagādāt savus pārsteigumus. Piemēram, nepieredzēti mazs vai liels dalībnieku skaits, kāds no svarīgiem pasākuma vadītājiem vai organizatoriem saslimst vai ārā sākas krusa un liela vētra. Katrs no šiem apstākļiem var ienest savas korekcijas ikvienā pasākuma posmā, tamdēļ svarīgi operatīvi un elastīgi spēt reaģēt.

Ko darīt, lai pasākuma norisi nekavētu sīkas aizķeršanās:

- ≈ Var izveidot līdz ņemamo lietu sarakstu (*checklisti*) ar visiem rīkiem, priekšmetiem, mantām, ko nepieciešams atvest uz pasākumu. Varbūt, ka esat sagādājuši visu savā birojā, bet pasākuma rītā kādu no priekšmetiem aizmirstiet. Ja jūsu priekšā būs saraksts, kam ir jābūt pasākuma norises vietā, jūs izvairīsities no kļūmīgas situācijas.
- ≈ Var izveidot kontaktu sarakstu un izdalīt visiem ar organizēšanu saistītiem cilvēkiem. Kontaktu listē ietvert visus tālruņus, kas var būt nepieciešami, piem., gidiem, šoferiem, elektriķiem, utt. Ja jums pie rokas būs visi tālruņi, jūs spēsiet operatīvāk rīkoties ikvienā situācijā.
- ≈ Pasākuma organizatoriem ieteicams ierasties laicīgi pasākuma norises vietā, lai laicīgi iekārtotu pasākuma vietu.
- ≈ Visiem ar pasākumu saistītajiem cilvēkiem var novadīt instrukcijas ar detālu informāciju par to kā rīkoties dažādās situācijās kā arī norunājot iekšējās komunikācijas sistēmu – kam jāzvana un kādās situācijās.
- ≈ Izveidot bāzes vietu pasākuma vietā, kur izvietot visus nepieciešamos piederumus, lai tie visiem būtu pieejami, piem., šķēres, līme, pildspalvas, printeri, līmlentes, utt.
- ≈ Izveidot informācijas centru, kur visi organizatori un dalībnieki var griezties pēc informācijas, atstāt ziņu, utt. Informācijas centru apgādāt ar visu nepieciešamo informāciju, lai centrā strādājošie cilvēki var maksimāli ātri rast atbildes uz dažādiem jautājumiem, kas attiecas uz pasākumu.

Tomēr, ja neparedzamie apstākļi ir pietiekami nopietni, piemēram, bīstami laika apstākļi, vienmēr ir iespēja pasākuma norisi vai atsevišķu tās daļu atcelt. Lai kāds būtu pasākums, cilvēku drošība šādās situācijās ir svarīgākā.

SCD organizatoru pieredze:
Lai SCD pasākums noritētu veiksmīgi, mēs izveidojām gan Checklisti, gan kontaktu sarakstus, gan speciālas mapes informācijas centrā ar visu nepieciešamo informāciju. Pirms pasākuma novadījām arī vairākas instruktāžas, gidiem, brīvprātīgajiem un Lauku ceļotāja darbiniekiem. Teritorijā izīrējām nelielu mājiņu, ko iekārtojām kā biroju ar iespējām vajadzības gadījumā drukāt un laminēt materiālus, kā arī novietot visus nepieciešamos saimnieciskos piederumus.

Attēls 26. Viena no brīvprātīgajiem, kas palīdzēja ar automašīnu novietošanu visiem dalībniekiem, kas iebrauca Kolkā.

Attēls 27. Lai pasākuma organizatorus un gidus varētu labi saskatīt un dalībnieki zinātu pie kā vērsties pasākuma laikā, tika izstrādāti vienādi krekliņi un cepurītes ar Slīteres ceļotāju dienas simboliku.

Lai arī pasākuma norise tika rūpīgi izplānota, laika apstākļi palika viens no tiem faktoriem, ko pilnībā ietekmēt nevarējām. Pasākuma dienā Kolku sasniedza liels vējš, sarežģījot vietas iekārtošanas darbus. Vēja rezultātā netika uzceltas vairākas tirgotāju teltis, skatuves nojume un informācijas telts tika īpaši nostiprinātas ar papildus konstrukcijām, kā arī tika atcelts viens no laivu maršrutiem, jo jūrā bija pārāk liels vējš un braukšana vairs nebija droša.

Attēls 28. Dēļ lielā vēja, visi izdales materiāli pie reģistrācijas tika rūpīgi noslogoti ar laukakmeņiem.

Tomēr, neskatoties uz sākotnējiem sarežģījumiem, vējš tālāko pasākuma gaitu būtiski neietekmēja. Mūsuprāt, viens no būtiskākajiem faktoriem, kas nodrošināja pasākuma veiksmīgu norisi bija rūpīgi veiktā pienākuma sadale, organizatoru komandas darbs un spēja veikli reaģēt uz nepieciešamajām pārmaiņām.

18. Pasākuma izvērtēšana

Pēc pasākuma, ieplānojiet laiku, lai izvērtētu pasākuma norisi. Tas var noderēt, lai apzinātos cik lielā mērā plānotais pasākums izdevās, kā arī, lai iegūtu vērtīgas idejas un pieredzi nākamo pasākumu organizēšanai.

Kā var veikt pasākuma izvērtējumu?

≈ Viens no kritērijiem, kas dod acīmredzamu izvērtējumu pasākumam ir dalībnieku kvantitatīvais un kvalitatīvais novērtējums, ko organizatori var veikt paši. Cik dalībniekus reāli jums izdevās piesaistīt uz pasākumu? Cik dalībnieki palika līdz pasākuma beigām? Vai dalībnieki kopumā izskatās apmierināti, vai viņiem ir interesanti?

≈ Lai noskaidrotu detalizētāk dalībnieku viedokli, var izveidot aptaujas anketas, kuras dalībnieki var operatīvi aizpildīt. Lai motivētu dalībniekus pildīt anketas, var organizēt, piem., anketu loteriju ar balvām.

≈ Pēc pasākuma, jūs variet sasaukt visus pasākuma organizatorus un lūgt katram sniegt savu vērtējumu un novērojumus. Vai kopumā pasākums izdevās saskaņā ar plānoto? Vai pašiem organizatoriem patika pasākuma gaisotne un rezultāti? Jautājumus jūs variet uzdot gan rakstiski un/vai anonīmi, gan mutiski.

≈ Pasākuma izvērtēšanai var sasaukt kopā visus tos cilvēkus, kas piedalījās lielākā vai mazākā mērā pasākuma tapšanā - tie var būt sadarbības partneri, pašvaldības darbinieki, vietējie uzņēmēji, vietējie iedzīvotāji, NVO pārstāvji.

≈ Izvērtēšanas process ir lieliska iespēja, lai visiem uzdotu jautājumu – organizējot šādu pasākumu vēlreiz, ko jūs darītu savādāk vai labāk? Tā jūs variet iegūt vērtīgas idejas nākotnei.

Un visbeidzot, ir ļoti svarīgi nosvinēt pasākuma rezultātus un pateikt visiem paldies par ieguldījumu pasākuma organizēšanā!

Slīteres ceļotāju dienas organizatoru pieredze:

Organizējām pasākuma izvērtēšanu vairākos līmeņos.

***Pirmkārt,** pirms pasākuma izveidojām dalībnieku aptaujas anketas, iekļaujot gan jautājumus par pašu pasākumu, gan par teritoriju kā tūrisma produktu. Aptaujā iekļāvām 15 jautājumus, lai dalībniekam aizpildīšana neaizņemtu pārāk lielu laiku. Lai ieinteresētu dalībniekus aktīvāk piedalīties aptaujā, izsludinājām loteriju, kuras izloze tika organizēta pasākuma noslēguma koncerta laikā. Aptaujas anketas iedevām dalībniekiem kopā ar pasākuma informācijas materiāliem pie reģistrācijas un aicinājām pēc maršrutu iziešanas iemest aptaujas anketas speciālā anketu urnā, kas stāv pie reģistrācijas.*

Aptaujā kopumā piedalījās aptuveni trešā daļa no visiem Slīteres ceļotāju dienas reģistrētajiem dalībniekiem. Iegūtos aptauju rezultātus pēc pasākuma apkopojām un: (1) prezentējām seminārā - Slīteres ceļotāju dienas organizatoriem, sadarbības partneriem, vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem; (2) iekļāvām datus pēc-pasākuma preses relīzē; (3) izvietojām pie jaunumiem www.celotajs.lv mājas lapā; (4) izvietojām saites uz informāciju Twitter Lauku ceļotāja profilā.

Aptauja uzskatāmi parādīja, ka 38% no pasākuma dalībniekiem, Slīteres nacionālā parka teritorijā bija pirmo reizi. Tas deva būtisku informāciju, ko varējām izmantot pēc-pasākuma preses relīzē u.c. resursos.

Otrkārt, *sasaucām visus sadarbības partnerus, vietējos iedzīvotājus un uzņēmējus uz kopīgu izvērtēšanas semināru, kur prezentējām no savas puses statistiku par pasākuma kopējo apmeklētību, atsevišķu objektu apmeklētību, maršrutu apmeklētību un dalībnieku aptauju viedokļus. Seminārs deva iespēju iegūt atgriezenisko saiti no visiem klātesošajiem un pārrunāt sadarbības iespējas nākotnē, kā arī pateikt paldies visiem tiem, kas ieguldīja pasākuma tapšanā laiku, enerģiju un naudas resursus.*

Treškārt, *Lauku ceļotāja darbinieki savstarpēji pārrunāja pasākuma veiksmes un neveiksmes, kā arī dalījās ar individuālajiem iespaidiem, pieredzi un atsauksmēm, kas tika saņemtas no saviem draugiem un paziņām pēc pasākuma.*

19. Pielikumi

1. Uzsaukums (pasākuma programma, maršruti)
2. Pirmā E-avīze (pirms pasākuma)
3. Otrā E-avīze (pēc pasākuma)
4. Resursu tabula
5. Budžeta piemērs
6. Komunikāciju plāna piemērs
7. Tirgotāju saraksta piemērs
8. Atvērto objektu saraksts
9. Pasākuma komunikāciju materiālu piemēri
10. Tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem, uzņēmējiem – prezentāciju piemēri
11. Preses relīzes